

Türk-iş

SAYI : 109

Türk-İş

AYLIK DERGİ

ŞUBAT

1974

YIL : 10

SAYI : 109

FİYATI : 250 Krş.
BİR YILLIK
ABONE : 25.00 TL.

Türk-İş adına sahibi
HALİL TUNÇ

Genel Yayın Müdürü
MEHMET OHRI

Yazı İşleri Müdürü
ZİYA ÜMİT ETEL

Fotoğraflar
Şehir Fotoğraf Ajansı
ADNAN HASKOKAR

Adres :

Türk-İş Genel
Merkezi
Bayındır Sokak No. 10
ANKARA
Telefon : 17 91 34

- Türk-İş Dergisi Basın Ahlâk Yasasına uyar.
- Türk-İş Basın ve Halkla Mûnasebetler Merkezi tarafından hazırlanan Türk-İş Dergisinin bu sayısı, Ankara'da AĞAÇ-İŞ Matbaasında dizilmiş, tertiplenmiş ve basılmış; klişeler, Torunoğlu Klişede yapılmıştır.

SUNUŞ

Saygıdeğer
Türk - İş Okuru.

Türk İşçi Hareketi büyük liderini kaybetti. Seyfi Demirsoy, tedavi edilmek üzere gittiği Londra'da 14 Ocak günü hayata gözlerini kapattı.

Demirsoy, sadece bir işçi lideri olarak değil, aynı zamanda Türk ulusunun mutluluğunu hedef almış yurtsever bir sendikacılık hareketinin kurucusu olarak, hayatı boyunca ulusun ve işçinin hizmetinde bulunmayı en büyük görev saymış büyük bir önderdi.

O'nun inanç ve güven kaynağı işçiler; işçilerin inanç ve güveni de Demirsoy'du... Hakka ve adalete saygısı, demokrasiye bağlılığı ile «ekmek, barış, özgürlük» mücadelesinin başında yer almıştı. Mertlik, dürüstlük, doğruluk O'nun kişiliğinde gerçek anlamına erişiyordu.

Yıllar boyu taşıdığı ağır görevin omuzlarına yüklediği sorumluluğu çok iyi biliyor; en zor günlerde, işçi haklarını korumadaki azmini, işçi hareketinin kesin kararıyla birleştirip yıkılmaz bir kale yaratıyordu. Türk İşçi Hareketi zor günlerde O'nun sayesinde yara almadan kurtuldu.

Türk-İş'in son kongresinde «ben ölünceye kadar işçinin hizmetinde kalacağım» demişti; bu sözünü tuttu...

Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un ölümü, yurt içinde olduğu kadar yurt dışında da büyük üzüntü yarattı; işçi hareketi, devlet ve hükûmet mensupları ile vatandaşlar da acıya yürekten katıldı. Büyük bir işçi lideri ve büyük bir insan kaybetmenin üzüntüsünü duydular.

Demirsoy için eşi görülmemiş bir cenaze töreni yapıldı. İşçiler, büyük liderlerine karşı son görevlerini, O'nun kişiliğine layık bir şekilde yerine getirdiler.

Uzun bir süredir bazı zorunluluklar yüzünden ara verdiğimiz yayınıma, bu aydan itibaren aralıksız devam edeceğiz. Büyük liderin ölümü dolayısıyla dergimiz tüm sayfalarını O'na ayırmıştır.

Saygılarımızla,

**Türk İşçi Hareketinin
büyük lideri**

SEYFİ DEMİRSOY'U KAYBETTİK

"Senden ayrılmıyoruz. Seni toprağa değil kalbimize gömüyoruz. Seni inançlarımızla yaşatacağız. Seni, her gün biraz daha güçlenecek olan Türk - İş'te yaşatacağız....,"

BÜYÜK LİDERLER ÖLMEZ.

BÜYÜK LİDERLER SADECE YÜCELEŞİR.

BİZİM LİDERİMİZ, BÜYÜK LİDERLERİMİZ DE ÖLMEDİ. DAHA YÜCELEŞTİ. TÜRK İŞÇİLERİ ADINA, BU YÜCELİĞİN ÖNÜNDE SAYGI İLE EĞİLİYORUZ. SEVGİMİZ DAHA DA SONSUZ.

MİNNETİMİZ OLABİLDİĞİ KADAR BÜYÜK....

O, TÜRK İŞÇİ HAREKETİNE BİR ÖMÜR ADAMIŞTI. HER SAYFASI ŞEREFLE BAŞARIYLA, FERAGATLE, SEVGİ İLE DOLU BİR ÖMÜR.

TÜRK SENDİKACILIK HAREKETİ DE, KENDİNİ ONUN AMAÇLARINA ADIYOR.

Türk İşçilerinin büyük lideri vefat etti

A nkara o gün matemli günlerinden birini yaşıyordu.

Caddeler bir insan seli halinde idi, binaların pencerelerine, balkonlarına birikmiş halk, üzüntülü gözlerle, caddeden ağır ağır ilerleyen korteji seyrediyordu.

Korteji, tulumlu ve sarı madenci şapkalarıyla dikkatleri çeken maden işçileri çevrelemişti. En önde Belediye Bاندosu arkasında, işçiler tarafından taşınan yüzlerce çelenk yer alıyordu. Çelenklerden sonra da, siyah cenaze arabası, Türk Bayrağına sarılı, çiçeklerle süslenmiş tabutu son yolculuğuna götürüyordu.

Türk İşçi Hareketinin unutulmamacak büyük lideri Seyfi Demirsoy, yine işçilerin önündeydi. Ama bu defa, O'nun peşinden gidenlerin başları eğik, gözleri yaşıydı..

ACI HABER

Acı haber beş gün önce, 14 Ocak Pazartesi günü, Türkiye Radyolarının saat 13'te yayınlanan bülteniyle duyulmuştu.

Türkiye Radyoları haberi şöyle veriyordu :

«Sayın dinleyiciler, az önce aldığımız bir habere göre, Türk-İş Genel Başkan Seyfi Demirsoy, Londra'da öldü.

Bu konudaki açıklama, Türk-İş Genel Merkezi'nce yapıldı. Seyfi Demirsoy, Londra'da bir ameliyat geçirmişti.»

Bu dört satırlık haber, Türkiye Radyolarından okunduktan çok kısa bir süre sonra Türk-İş Genel Merkezi, gözleri yaşlı binlerce işçi ve sendikacı tarafından adeta hücumu uğradı, telefonlar yurdun her tarafından aranmaya başlandı, Binlerce kişi, doğrucaca Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç'un odasına koşuyorlardı. Tunç, haberin radyodan okunmasından on dakika önce Londra ile yaptığı telefon konuşmasından sonra bitkin bir durumda idi. Gelenleri hıçkırıklarla karşılıyor, sarılıyor ve başsağlığı dileklerini kabul ediyordu.

Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy, 10 Aralık 1973 günü tedavi edilmek üzere Londra'ya gitmiş ve 3

İNÖNÜ VE DEMİRSOY

İki büyük lider

Ocakta da Hammersmith Hastahanesinde bir ameliyat geçirmişti. Ne var ki, ameliyat sonuç vermemiş ve De-

mirsoy, 14 Ocak sabahı tedavi edildiği hastahane hayata gözlerini kapamıştı.

Haberi Türk-İş'e, Demirsoy'la birlikte Londra'ya gitmiş bulunan Tek Gıda İş Sendikası Başkanı İbrahim Denizcier verdi. Denizcier telefonda ağlayarak, Halil Tunç'a «Başkanı kaybettik» dediği anda saatler 12.50'yi gösteriyordu.

Acı haberi duyan sendikacılar ve işçilerden başka çeşitli siyasi kuruluşların genel başkanları, bakanlar, parlamenterler, genel müdürler ve vatandaşlar, Türk-İş Genel Merkezi'ne akın etmişlerdi. Hepsi, mert, karakterli ve güvenilir bir işçi liderinin kayından ötürü üzüntülü idiler ve bu hislerini saklıyamıyorlardı.

İnsan seli arasında Türk-İş'e binlerce telgraf yağmaya başladı. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk de, Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç ve Seyfi Demirsoy'un eşi Mükerrrem Demirsoy'a birer telgraf göndererek başsağlığı diledi.

Cumhurbaşkanı Korutürk telgrafinda şöyle diyordu.

«— Türk-İş Genel Başkanı Sayın Seyfi Demirsoy'un, Londra'

EN BÜYÜK İŞÇİ

Daima işçinin hizmetinde

da geçirdiği ameliyat sonunda vefat etmiş olduğunu teessürle öğrenmiş bulunuyorum.

Ölümünü üzüntü ile karşıladığımız Sayın Demirsoy'un, işçilerimizin bugün sahip olduğu hak ve menfaatlerin sağlanmasında ve korunmasında yapmış olduğu değerli hizmetler, aziz hatırasının daima takdirle anılmasına vesile olacaktır.

Türk-İş'in uğradığı bu büyük yük kayıp dolayısıyla, merhumun yakın çalışma arkadaşlarına ve şahsınızda bütün Türk işçilerine taziyetlerimi sunarım.»

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk Bayan Demirsoy'a gönderdiği telgrafa da şöyle dedi :

«Değerli eşiniz, Türk-İş Genel Başkanı Sayın Seyfi Demirsoy'un Londra'da geçirdiği ameliyat sonunda vefat etmiş olduğunu teessürle öğrenmiş bulunuyorum.

Hizmetleri ve hatırası takdirle anılacak olan merhum'a Tanrı'dan mağfiret diler, zamansız ve telâfisi imkânsız bir kayba uğrayan Sayın Demirsoy'un ailesine taziyelerimi sunarım.»

Seyfi Demirsoy'un ölümü duyulduktan sonra Millet Meclisi Başkanı Kemal Güven Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç'u telefonla arayarak üzüntülerini bildirdi ve başsağlığı diledi.

Başbakan Naim Talu da, Türk-İş'e bir telgraf göndererek başsağlığı diledi. Talu, «Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un vefatı haberini büyük üzüntü ile öğrendim. Türk-İş camiasının acısını yürekten paylaşıyor, merhuma Allah'tan mağfiret, Türk-İş Teşkilatı'na ve Demirsoy ailesine başsağlığı dilerim.» dedi.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit ve Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, Türk-İş'ten ayrıldıktan sonra verdikleri demeçlerle, Demirsoy'un ölümü karşısında duydukları üzüntüyü belirttiler.

Ecevit, şunları söyledi :

«Ülkemizde hür sendikacılığı sorumlu ve şefkatli ellerinde büyüyen, olgun kişiliğiyle, uzun ve büyük hizmetleriyle Türk sendikacılık hareketini güçlendiren aziz dostum değerli insan Seyfi Demirsoy'un ölümünden derin acı duyduğum. Sendikacılık tarihimizde

SEYFİ DEMİRSOY'UN BİYOGRAFİSİ

Seyfi Demirsoy, 1920 yılında Manastır'ın Naslıç kasabasında doğmuştur. Ailesi, o üç yaşındayken anayurda göç etmiş ve Çatalca'ya yerleşmiştir.

Seyfi Demirsoy 16 Haziran 1945'de işçi olarak İstanbul Bira Fabrikasına girmiştir. 1946 yılında işçi sendikalarının kurulması serbest bırakılınca, bazı arkadaşlarıyla birlikte İstanbul Bira İşçileri Sendikasını kurmuştur.

Demirsoy, 1948 yılında da İstanbul İşçi Sendikaları Birliği'nin kurucuları arasında yer almış ve birlik lağvedilinceye kadar 12 yıl süre ile yöneticilik yapmıştır.

1952 yılında Türk — İş-in kurucuları arasında yer alan Seyfi Demirsoy, ilk icra kurulunda muhasip üyeliğe seçilmiştir. Demirsoy bu arada, Türkiye Tütün Müskirat ve Yardımcı İşçi Sendikaları Federasyonunun kuruluş hazırlıklarını yapmış ve Federasyonda Genel Sekreter olarak görevlendirilmiştir.

Türk-İş'in kuruluşundan itibaren Başkan Vekili ve Yönetim Kurulu üyeliği görevlerinde bulunan Demirsoy, 1960 Kasım ayında Türk-İş Genel Başkanlığına seçilmiş ve o günden bu yana yapılan bütün kongrelerde delegelerin çok büyük bir çoğunluğu tarafından yeniden aynı göreve getirilmiştir.

Seyfi Demirsoy evli ve üç çocuk babasıydı.

olduğu kadar, demokrasi tarihimizde de Seyfi Demirsoy'un adı ve yeri silinmeyecektir. Türk işçileri onu daima şükran, sevgi ve saygı duygularıyla anacaklardır. Yakınlarına, Türk-İş yöneticilerine ve bütün Türk sendikacılarına ve işçilerine tahammül gücü, başsağlığı dilerim. Seyfi Demirsoy için Allah'tan rahmet dilerim.»

Adalet Partisi Genel Başkanı Demirel de şöyle dedi :

«Türk-İş Genel Başkanı Sayın Seyfi Demirsoy'un vefatını büyük bir teessürle karşıladım. Sayın Demirsoy, memleketimizde hür-

DEMİRSOY

Gücünü işçiden aldı

riyetçi demokratik rejimin temel müesseselerinden biri olan sendikacılığın milliyetçi bir şuur içerisinde kurulması ve gelişmesinde pek değerli hizmetlerde bulunmuştur.

Ekonomik ve sosyal kalkınmamızın hedefi, daha çok vatandaşımıza iş bulmak, çalışan vatandaşlarımıza daha iyi hayat şartları sağlamaktır. Türkiye'nin kalkınmasının bu ana hedefe yönelmiş programlarının tahakkukunda Türk işçilerinin alın teri ve el meğini daima paha biçilmez de-

Levent Demirsoy babasını anlatıyor

Levent Demirsoy

Yıl 1964.. Bursa'da Türk-İş'in 4'üncü Genel Kurulu yapılıyor. Sıra, gündemin seçimlerle ilgili maddesinde. Konuklar ve dinleyiciler dışarı çıkmış; kongrenin yapıldığı Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu salonunda sadece delegeler var. Balkonda, üç çocuğuyla birlikte bir hanım oturuyor, başka kimse yok... Genel Başkan seçimi yapılacak. Delegeler sırayla oy kullanıyorlar. Hemen sayıma geçiliyor ve az sonra, kongre başkanlık divanı sonucu açıklıyor: Seyfi Demirsoy yeniden başkanlığa seçilmiştir. Salonda bir alkış kopuyor.. Demirsoy alkışlar arasında kürsüye ilerliyor, alkışlar devam ediyor. Demirsoy ellerini kaldırıp delegeleri selamlıyor. Alkışlar, alkışlar.. Başkan Demirsoy konuşuyor, delegelere teşekkür ediyor, «şimdi» diyor, «izninizle, bana hayatta en büyük destek olan, benim huzur içinde bir hayat sürmemi sağlayıp çalışmalarımı teşvik eden, bir sendikacıyla evli olduğunu asla unutmayan eşime ve çocuklarıma da huzurunuzda teşekkür etmek istiyorum... «Alkışlar büsbütün artıyor. Bu defa alkışlanan, sadece Başkan Demirsoy değil, aynı zamanda Demirsoy ailesi... Bütün gözler, balkonda çocuklarıyla birlikte oturan Bayan Demirsoy'da;

«Babam Ankara'da olmadığı zaman, biz de sessiz kalır, sanki neşemizi kaybederdik. O eve geldiğinde, halimiz başka olurdu. Hepimize takılır, bizi kızdırır, sonra da kahkahalarla güler, bizi de neşelendirirdi. Zaten kimsenin üzülmeye tahammülü yoktu, birini üzüntülü görünce, üzüntüsünü unutturmak, neşelendirmek için çırpınır dururdu... En çok hoş-

O ise gözlerini siliyor... Belki de hayatının en mutlu anlarından birini yaşıyor. Çocuklar, babalarını alkışlıyorlar. O sıralarda, Bülent 15, Ayşe 12, Levent de 7 yaşında.. Alkışlar, bu saygıdeğer, mutlu aileyi kutlamaya devam ediyor. Balkondan ince bir çocuk sesi alkışların üstüne çıkıyor: Yaşa Babal...

O unutulmaz sahneden bu yana on yıl geçti.

Mutlu aile şimdi, mutluluklarının en büyük kaynağını, babalarını kaybetmenin acısını yaşıyor...

On yıl önce, kongre salonunun balkonundan, babasına, «yaşa» diye bağırarak Levent Şimdi 17 yaşında; o günü bir rüya gibi hatırlıyor. Mutlu bir rüya... Bütün aile için, babayla geçen o güzel günler, bütün o mutluluklar şimdi bir rüya oldu...

Levent Demirsoy, mutlu günlerini, yenisinden yaşamak istemesine anlattı.

İşte, sadece Türkiye'de değil, bütün hür sendikacılık âleminde «işçi hareketinin lideri» olarak adlandırılan bir büyük sendikacının, en büyük işçinin, mutluluk dolu aile hayatından birkaç sayfa...

landığı şey de annemi kızdırmaktı. Kızdırır kızdırır, sonra neşelenip annemin gönlünü alırdı. Annem de onun bu huyuna alışmıştı, çoğu zaman, annemin biryandan kızarken, bir yandan da güldüğünü görürdüm...

Bize karşı çok anlayışlıydı. Herhangi bir meselemiz olduğu zaman arkadaş gibi konuşurdu.

Geçen yıl birkaç defa kahveya gitmiştim; duy-

ğerde saymışızdır. Alm terinin ve el emeğinin karşılığının alınabilmesi ile birlikte, işçinin güveninin de sağlanması ancak hürriyetçi demokratik rejimde hür ve güçlü sendikacılık ile yönlendirilir. Sayın Seyfi Demirsoy'u Türk sendikacılığının yeri doldurulması güç, büyük lideri olarak anarken, bütün işçilerimize Türk-İş'in bütün mensuplarına ve çalışma arkadaşlarına taziyelerimi sunuyor, merhuma Cenab'ı Allah'tan rahmet niyaz ediyorum.

Çeşitli kuruluşlar da yayınladıkları mesajlar, bildiriler ve Türk-İş'e gönderdikleri telgraflarla Seyfi Demirsoy'un ölümünden büyük üzüntü duyduklarını belirttiler.

CENAZE HAZIRLIĞI

Aynı gün saat 14.30 sıralarında Türk-İş'e bağlı sendika ve federasyon başkanları Türk-İş'te bir toplantı yaparak, cenaze hazırlıkları ile meşgul olmaya başladı.

Cenaze hazırlıklarını, Türk-İş Genel Başkan Vekili Teksif Sendikası Başkanı Şevket Yılmaz, Türk-İş Mali Sekreteri Ömer Ergün, Çimse-İş Sendikası Başkanı Hasan Türkay, DYF-İŞ Federasyonu Başkanı Şerafettin Akova ve Genel-İş Sendikası Başkan Vekili Erhan Andaş'tan kurulu bir komitenin yürütmesi kararlaştırıldı. Komite derhal hazırlıklara girişti.

TÜRK-İŞ'İN BİLDİRİSİ

Genel Başkan Seyfi Demirsoy'un

ölümü üzerine Türk-İş İcra Kurulu 15 Ocak günü bir bildiri yayınladı. Bildiride şöyle deniyordu:

«Türk işçileri, en büyük işçiyi, büyük liderlerini, Türk Sendikacılık Hareketinin kurucusunu kaybettiler.

Seyfi Demirsoy, sadece bir işçi lideri olarak değil, aynı zamanda Türk ulusunun mutluluğunu hedef almış yurtsever bir sendikacılık hareketinin kurucusu olarak, hayatı boyunca ulusun ve işçinin hizmetinde bulunmayı en büyük görev saymış büyük bir önderdi.

O'nun inanç ve güven kaynağı işçiler; işçilerin inanç ve güveni de Demirsoy'du...

muş, Beni kenara çekti :

— Gençsin, kahveye gideceksin, içki de içeceksin. Ama bunları okul zamanı yapma!..

Geçen yaz kamptaydık. Ağabeyimle beni karşısına aldı, beraber içki içtik. Annem kızdı, babama, «sen» dedi, «babanın yanında ne sigara, ne de içki içtin...»

Babam :

— Bak hanım! Zaman geçiyor... Günün gerçekle-
rini kabul etmek, onlara uymak lâzım. Çocuklar içki
içeceklerse, bunu bir suç işler gibi gizlice, benden
saklıyarak değil, benimle beraber yapsınlar..

Renkli gömlek almıştı. «Gençleşiyorsun baba» de-
dik. Gülererek, anneme «hanım bak, bu çocuklar senin-
le beni takıştırmak istiyorlar» dedi.

Ailesinin yanında olduğu zaman büyük mutluluk
duyduğunu söylerdi. Aile hayatı düzenli olan kişinin
iş hayatında da başarılı olacağını aile içinde her fır-
satta tekrarlar, gençlere bu yolda nasihat ederdi.

«Ben» derdi, «bu yere karımın desteğiyle geldim.
Onun anlayışı sayesinde rahat çalışabiliyorum.»

1960'da Türk-İş başkanlığını teklif ettikleri zaman
annemi İstanbul'dan Ankara'ya getirmiş, bir hafta
gezdirmiş; sonra «bak hanım» demiş, «Ankara'da
oturmaya kabul edecek misin?» Annemin olumlu ce-
vabını aldıktan sonra, başkanlığa adaylığını koymuş.

Giyimine itina etmezdi. Annem «Seyfettin üstü-
ne dikkat etmiyorsun» dediği zaman, cevabı, «ben
işçiyim hanım, benim giyimim önemli değil» olurdu.

İşçiliğiyle çok öğünürdü.

Annem babama «Seyfettin» derdi. Babama, annem-
den başka kimsenin Seyfettin dediğini duymadım.
Zaten bir başkası «Seyfettin» dese, dönüp bakmazdı.

Babam spora çok düşkündü. Feriköy'ün fahri
başkanlığını yapmıştı. Galatasaray'ın üyesiydi. Gün-
düz Kılıç'ı çok severdi. Sporculardan pek çoğuyla
iyi ahabtı; onlarla konuşur, bir derterli olursa hal-
letmeye çalışırdı.

Bizim okumamızı çok isterdi.

Önceki yıl Kabataş Lisesine kaydolacaktım. An-
nem, buna karşı çıkıyordu. Babam, «hanım, bu çocu-
ğun okuması için ayrı kalma fedakârlığına da katla-
nacağız» dedi.

Beni okula kaydettirmeye götürdüğünde, kapıda
«bak Levent» dedi «son karar senin; buraya yazıl-
maktan vazgeçersen, şimdi öneriz... Ama kapıdan
girerek, seni kaydettiririm.»

— Bana güveniniz varsa, beni kaydettirin, Ben
burada okumak istiyorum Gözü nemlendi ve elimi
sıktı. İçeri girdik, beni kaydettirdi.

Evde babamın işiyle ilgili hiçbir şey konuşulmaz-
dı.

Seçimlerden sonra, hükümetin nasıl kurulabilece-
ğini sormuştum. Bana, parlamentoda partilerin sahip
oldukları sandalye sayısını, koalisyon hesaplarını ya-
parak anlatmış; partilerin programlarını karşılaştı-
rılmış, çözüm bekleyen sorunları saymış ve «işte» de-
mişti, «hükümet bu şartlar altında kurulacak»

Rumeli havalarını çok severdi.

En çok pirinç çorbasından hoşlanırdı. Annem
pirinç çorbasına, «hasta çorbası» derdi. Sofraya piri-
nç çorbası geldiğinde, «baba, hasta çorban geldi» der-
dik.

Babamla annem 1946'da evlenmişler. Babam an-
nemi ilk görmeye gittiğinde, annem çok utanmış,
babama kahve verirken elleri titriyormuş.

Biz anneme takılırdık

— Ya kahveyi babamın üstüne dökseydin? Seni
almazdı...

Babam bu konuşmamıza karışır, «ben ilk görüşte
annenizi çok beğenmiştim» derdi, «kahveyi dökse de
onu alırdım».

Ağabeyim, babamla annemin evlenmelerinden üç
yıl sonra, 1949'da, ablam 1952'de doğmuş. Benim doğ-
umum 1957.

Üçümüzün de doğum yerimiz İstanbul. Tesadüf
işte, üçümüzün doğumunda da babam Ankaraday-
mış.

HAVA ALANINDA BEKLEYİŞ

Acı bir karşılama

Hakka ve adalete saygısı, de-
mokrasiye bağlılığı ile, «ekmek,

barış, özgürlük» mücadelesinin
başında yer almıştı. Mertlik, dü-

rüstlük, doğruluk O'nun kişiliğin-
de gerçek anlamına erişiyordu.

Türk işçilerinin sahip olduğu
bütün haklar ve ulaştığı bütün
mutluluklar onun eseri olarak şim-
di büsbütün yüceleşiyor.

Yıllar boyu taşıdığı ağır göre-
vin omuzlarına yüklediği sorumlu-
luğu çok iyi biliyor; en zor gün-
lerde, işçi haklarını korumadaki
azmini, işçi hareketinin kesin ka-
rarıyla birleştirip yıkılmaz bir ha-
le yaratıyordu. Türk İşçi Hareke-
ti, zor günlerden O'nun sayesinde
yara almadan kurtuldu.

Türk-İş'in son kongresinde,
«ben ölünceye kadar işçinin hiz-
metinde olacağım» demişti; bu
sözünü de tuttu...

Biz de onun ölümünde yanında bulunamadık.

Kaderin kötü oyunu bu bize.

Çocukları arasında ayırım yapmazdı, ama, ablamın yeri ayrıydı. Babaannemin adı Ayşe'ymiş. Babam ablama da o yüzden Ayşe adını koymuş, Babam, babaannemi hatırlamazdı. O çok küçükken ölmüş... «Küçük annem» diye çağırırdı onu. Ablamın bir başka adı da «Aşkom»du. «Aşkom», «aşkım»ın Rumeli şivesiyle söylenen şekliymiş.

Her geziden dönüşünde en çok Ayşe'ye hediye getirir, annem de bizi kızdırırdı :

— Bakın, yine kızına hediye getirmiş!..

Ayşe'yi önceki yıl nişanlamıştı; nişanlısının okulu bitince evlendirmek istiyordu. Hayatta en büyük arzularından biri, ablamı çok güzel bir düğünle gelin etmekti.

Ablamın nişanlandığı gün heyecandan ağlamış, Halil Amcama (Halil Tunç), törene gelen yüzlerce çiçeği gösterip «arkadaşların vefası beni çok duygulandırdı, ben bu sevgiyi nasıl ödeyeceğim?» demişti.

Babam işi dolayısıyla gezilere çıkardı; yurtda dolaşmadığı yer kalmamıştı. «İşçiler bizi bekliyor, onların yanına gitmek benim için hem zevk, hem görev» derdi.

17 yaşındayım. Toplasak, en çok yedi yıl beraber olmuşuzdur. O'na doyamadım...

30 Aralık günü onunla son telefon konuşmasını yapmıştık.

O sırada gribe yakalanmıştım, ağabeyim telefonda söyledi. Sonra telefonu ben aldığım zaman hastalığımı sordu :

— Grip olmuşsun, şimdi nasılsın?

— Beni düşünme baba, sen nasılsın?

— Ben iyi olmaya çalışıyorum. İnşallah ameliyattan sonra en kısa zamanda görüşeceğiz.

Daha sonra okul durumumu, İngiltereden istediğim birşey olup olmadığını sordu. «Senin sağlığını istiyorum» dedim.

Hastalığı sırasında çok sancı çekti. Ama acısını bizden gizlemeye çalışıyordu. Bizim üzülmemizi istemezdi.

İngilterede hasta yatağında, ağabeyime yazdığı yarım kalmış bir mektup bulmuşlar. Annem getirdi. Bu, O'nun son mektubuydu.

Şimdi hepimiz, birbirimizden saklı olarak bu mektubu okuyor, ağlıyoruz. «Saklı olarak» dedim; çünkü, birimiz ağlamaya başladık mı, öbürlerimiz de kendini tutamıyor..

Babamın yarım kalan son mektubu şöyle :

«Sevgili Oğlum Bülent,

Bu sabah mektubunu odama kahvaltı ile birlikte getirdiler. İki defa okudum, daha da okuyacağım. Uykusuz bir gecenin sabahında gelen mektubun beni sevindirdi.

Günleri sayar oldum. Ameliyat günü ve saatini özler oldum. Sanki düğüne gidecekmişim gibiyim. Bunlar ilaç vermiyorlar kolay kolay. Sarılık tam sardı. Adamakıllı halsiz bıraktı. Ağrılar olmasa. O fena ediyor moralimi. Şayet bunların»

Mektup burada kalmış. Üstündeki tarih :24.12. 1973

Bu, babamdan bize kalan son hatıralardan biri.

Babam bütün arkadaşlarını çok sever, hiçbir ayırım yapmazdı. Türk-İş'te Halil Amcamla çalışıyor ol-

DEMİRSOY'UN NAAŞI UÇAKTAN İNDİRİLİYOR

Yolculuğun sonu

Türk İşçi Hareketi, O'nun yokluğunun acısını her zaman duyacak, ama daima O'nun çizdiği yolda, gösterdiği hedefe doğru ilerleyecektir.

Bütün matemlerin üstüne çıkan acısını ve hiçbir övgüye sığmayacak hatırasını, işçilere, gelecek işçi kuşaklarına emanet ediyoruz.

O, uğruna bir ömür verdiği Türk İşçi Hareketinin saygı ve sevgi dolu bağrında, minnet duygularının en yücesini, kabirlerin en muhteşemini bulacaktır.»

TEŞKİLAT BAŞKANLARININ BİLDİRİSİ

Yine aynı gün, Türk-İş'e bağlı işçi kuruluşlarının başkanları ortak bir bildiri ile Demirsoy'un ölümünden duydukları üzüntüyü belirttiler.

Ortak bildiri şöyle idi :

«Türk İşçi Hareketi, büyük lideri Seyfi Demirsoy'u kaybetmenin derin acısı içindedir,

24 12 1973

Seyfi Öğilim Bülent
Bu sebeple mektubumu ederim. Babamın bizi Şaban Yıldız'a emanet etmesi için bir sebep yoktu ki. Babam Londra'ya iyileşeceğine inanarak gitti; ölmeyi düşünmeyecek kadar mücadeleci bir adamdı. Ölmeyi düşünmeyen insan, çocukların bir başkasına emanet eder mi?
Hem babamın, Şaban Yıldız'dan çok daha yakınları var. Türk-İş var, öbür sendikalar var... Babam bizi emanet etse, herhalde İşçi Hareketine emanet ederdi.
Zaten, babamdan sonra, işçi hareketinin bize sahip çıktığını gördük.
Acımız çok büyük, teselli kabul edecek gibi değil...
Ama, babamın ne kadar çok sevildiğini görmek, bize huzur veriyor. Babamın rahat uyuduğunu düşünüyoruz.
Seyfi Demirsoy'un büyük oğlu Bülent Demirsoy'a Londra'dan yazdığı yarım kalmış mektubu

Seyfi Demirsoy'un
büyük oğlu
Bülent Demirsoy'a
Londra'dan
yazdığı yarım
kalmış mektubu

maktan çok memnundu; son kongrede de bunu söylemişti.

Çok geniş bir dost çevresi vardı.

Babamın ölüm acısı bizi perişan ederken, bir başka üzüntü daha çıktı başımıza.

Bir gazete ağabeyimle konuşmuş, «Oğlu Bülent Seyfi Demirsoy'u anlatıyor» başlığı altında, üç günlük bir dizi yayınladı.

Bu dizide ağabeyimin ağzından, babamın bizi Şaban Yıldız'a emanet ettiği yazılıyordu. Hepimiz çok üzüldük. Ağabeyim böyle birşey söylememiş; zaten olmayan birşey söylenir mi... Sonradan öğrendik ki, yazıyı yazan gazeteci, o sırada Türk-İş'te olan Şaban Yıldız'la konuşmuş; Yıldız söylemiş bizim kendisine emanet edildiğimizi Gazeteci de ağabeyimin ağzından duymuşçasına yazmış bunu.

Babamın bizi Şaban Yıldız'a emanet etmesi için hiç bir sebep yoktu ki. Babam Londra'ya iyileşeceğine inanarak gitti; ölmeyi düşünmeyecek kadar mücadeleci bir adamdı. Ölmeyi düşünmeyen insan, çocukların bir başkasına emanet eder mi?

Hem babamın, Şaban Yıldız'dan çok daha yakınları var. Türk-İş var, öbür sendikalar var... Babam bizi emanet etse, herhalde İşçi Hareketine emanet ederdi.

Zaten, babamdan sonra, işçi hareketinin bize sahip çıktığını gördük.

Acımız çok büyük, teselli kabul edecek gibi değil...

Ama, babamın ne kadar çok sevildiğini görmek, bize huzur veriyor. Babamın rahat uyuduğunu düşünüyoruz.

Demirsoy, işçi liderliği vasfı yanında, yeri doldurulmaz bir insan olarak da milyonlarca işçinin kalbinde ölmezliğe erişmiştir.

İşçilik hayatına atıldığı günden, hayata gözlerini kapadığı ana kadar, büyük mücadeleler veren Seyfi Demirsoy, işçi hareketinin kurulması ve gelişmesinde önderlik etmiş, işçiye inancı, O'nun davasında başarısının rehberi olmuştur.

Türk İşçi Hareketinin karşılaştığı güçlükler, O'nun büyük liderliğinde daima giderilmiş ve sendikacılık hareketinin en büyük güç olmasında başlıca rolü oynamıştır.

Demokratik rejim içinde hür sendikacılığın gelişmesi fikrinin yılmaz savunucusu Demirsoy'un kaybı, sadece Türk İşçi Hareketinde değil, tüm kuruluşlar ve vatandaşlar tarafından da en içten duygularla hissedilecektir.

Türk-İş' in en büyük lideri bugün artık aramızda yoktur. Fa-

kat O'nun düşünce ve fikirleri ilelebet korunacaktır.

Türk İşçi Hareketi, Demirsoy meşalesini kalbinde ömür boyu taşıyacak ve O'nun çizdiği yolda yürüyecektir.»

YABANCI KURULUŞLARIN MESAJLARI

Demirsoy'un ölüm haberi kısa zamanda yurt dışında da duyuldu ve büyük üzüntü yarattı. Uluslararası işçi kuruluşları ile çeşitli ülkeler işçi konfederasyonları ve sendikalardan, yurt dışındaki Türk işçilerinden başsağlığı dileyen mesajlar gelmeye başladı.

Bu arada, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Sekreteri Otta Kersten, bir telgraf göndererek «Bütün arkadaşları arasında ve hür dünya işçileri camiasında yüksek liderliği ile müstesna bir yeri olan kardeş Demirsoy'un ölüm haberi derin bir şok yaratmıştır.» dedi.

Alman İşçi Sendikaları Birliği (DGB) Genel Başkanı Heinz Vetter ve İcra Kurulu üyesi Günter Stephan im-

zasıyla gönderilen telgrafta da şöyle deniyordu :

«Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un hayata gözlerini yumuşunu Alman Sendikalar Birliği büyük bir üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktadır. Sayın Demirsoy'un kişiliğinde Türk ulusu ve Türk Sendikacılık Hareketi, onların sosyal hakları için her türlü mücadeleyi vermekten kaçınmayan bir liderini kaybetmiştir. DGB adına, Türk Sendikacılık Hareketine ve Türk ulusuna en derin taziyetlerimizi iletiriz.»

Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı George Meany, telgrafında, Demirsoy'un ani ölümünün derin bir şok yarattığını belirterek «Büyük ve iyi insan Demirsoy'un ölümünden bütün Amerikan işçileri ve Amerikan sendikaları büyük bir üzüntü duymuşlardır. Türk ulusuna, Türk işçilerine ve bütün teşkilatınıza merhumun ailesine başsağlığı dileriz» diyordu.

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKAN VEKİLİ ŞEVKET YILMAZ DEMİRSOY'UN NAAŞI BAŞINDA KONUŞUYOR

«Yanındayız, emrindeyiz, yolundayız..»

SİYASİ PARTİLER VE GRUPLAR

Türk-İş Genel Başkanı Demirsoy'un ölümünden duydukları üzüntüyü belirtenler arasında, Demokratik Parti Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli, CGP. Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu, Millî Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Millî Hareket Partisi Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Timisi ve Millet Partisi Genel Başkanı Cemal Tural ile, Millî Birlik Grubu Başkanı Fahri Özdilek ve Kon-

tenjan Grubu Başkanı Nihat Erim de bulunuyordu.

Türk-İş'e bağlı bütün kuruluşların şube ve sendika temsilcilerinden gelen onbinlerce telgraf yanında, Türk-İş dışındaki kuruluşlardan da mesajlar geliyordu. Bu arada, Disk Genel Sekreteri Kemal Sülker, Türk-İş'e gelerek Demirsoy'un ölümünden duydukları üzüntüyü belirtti.

İşçi örgütleri yansıra, işveren kuruluşları da mesajlar gönderdiler.

ORGANERAL SANCAR'IN MESAJI

Genel Kurmay Başkanı Orgeneral

Sancar da Türk-İş Genel Sekreterine bir mesaj gönderdi ve Demirsoy'un kaybından duyduğu üzüntüyü şöyle belirtti :

«Türk-İş Genel Başkanı Demirsoy'un ufulü haberini büyük bir üzüntü ile öğrenmiş bulunuyorum. Türk sendikacılığına büyük hizmetleri geçen ve yenilikler alanında başarılar sağlayan merhuma tanrıdan mağfiret, size ve sendikanızın bütün mensuplarına şahsım ve Türk Silahlı Kuvvetleri adına başsağlığı dilerim.»

Deniz Kuvvetleri Komutanı Orami-

DEMİRSOY'UN NAAŞI TÜRK-İŞ'E GETİRİLİYOR

Eller üstünde

ral Kemal Kayacan da mesajında şöyle diyordu :

«Sayın Seyfi Demirsoy dostumuzun vefatı dolayısıyla duyduğum teessür büyüktür. Acınıza katılırken sizlere başsağlığı diler, merhum için Tanrı rahmeti niyaz ederim.»

Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un ölümü, uluslararası işçi kuruluşları arasında da büyük bir üzüntü yarattı.

Filipin İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Uluslararası Ağaç ve İnşaat İşçileri Federasyonu gönderdikleri başsağlığı ve üzüntü telgraflarında, Türk-İş Genel Başkanı'nın büyük bir lider olduğunu kaydettiler.

Filipin İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Mendoza imzalı telgrafta şöyle deniyordu :

«Filipin İşçi Sendikaları Konfederasyonu, dünya sendikacılık hareketinin en büyük liderlerinden biri olan Seyfi Demirsoy'un kaybı dolayısıyla Konfederasyonunuz ve ailesinin teessürlerini paylaşır, en samimi taziyelerini sunar.»

Uluslararası Ağaç ve İnşaat İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri John Lefblad telgrafta şöyle diyordu :

«Kardeş Demirsoy'un bizi ebediyen yalnız bıraktığı haberini büyük bir üzüntü ile öğrendik. Kendisini, dünyanın bütün Ağaç ve İnşaat işçilerine yardıma hazır ve uluslararası dayanışma için savaşmış bir işçi lideri olarak daima hatırlayacağız. Bütün arkadaşlarına ve ailesine en samimi taziyetlerini sunarım.»

CENAZE HAZIRLIKLARI

Cenaze hazırlıklarını yürütmekle görevlendirilen Komite de toplantılarını aralıksız sürdürüyordu. Tespit edile programa göre, Demirsoy'un naaşı 17 Ocak'ta Londra'dan getirildikten sonra aynı gün Türk-İş'te katalafaka konulacak, bir gün sonra da İstanbul'a nakledilerek Zincirkuyu mezarlığında topağa verilecekti.

Komitenin cenaze töreni ile ilgili programı şöyle idi :

1-14 Ocak 1974 Pazartesi günü Londra'da vefat eden Türk-İş Genel Başkanı merhum Seyfi Demirsoy'un naaşı 17 Ocak 1974 Perşembe günü saat 20.30 da İstanbul'a getirilecektir.

Cenaze İstanbul'da bekletilmeden Ankara'ya nakledilecektir.

2 — Cenaze Ankara'da;

a — Türk-İş İcra Kurulu

b — Yönetim Kurulu

c — Sendikalar ile Federasyon Başkanları tarafından, uçaktan alınarak cenaze nakil arbasına konulacaktır.

3 — Cenaze arabası refakatinde hava alanından hareket eden konvoy Esenboğa şehir güzergâhı takip edilerek, Atatürk Bulvarı ve Sağlık Bakanlığı kavşağından Mithatpaşa Caddesi takip edilerek Tuna Caddesi yolu ile Türk-İş Genel Merkez binasına gelinecek, burada yine 2. maddede adı geçen

6 — Ziyaret, 18 Ocak 1974

Cuma günü saat 11.00'e kadar devam edecektir.

7 — Saat 11.00'de merhumun cenazesi katafalk'tan yine 2. maddede belirlenmiş ilgililer tarafından alınıp, eller üzerinde taşınarak Mithatpaşa Caddesi üzerinde bulunan Et-Balık Kurumu önünde, hazırlanmış cenaze arabasına konulacaktır.

DEMİRSOY AİLESİ DEMİRSOY'UN NAAŞI BAŞINDA

Büyük acı

görevliler tarafından cenaze, Türk-İş galerisinde hazırlanmış olan katafalka konulacaktır.

4 — Katafalk'ın dört köşesinde 1/2 şer saatlik ara ile ve sırasıyla,

a — Türk-İş İcra Kurulu

b — Türk-İş'te Başkanlık görevi yapmış olanlar

c — Türk-İş Yönetim Kurulu

d — Türk-İş Onur Kurulu

e — Türk-İş Denetim Kurulu üyeleriyle

f — Türk-İş'e bağlı milli sendika ve federasyon başkanları ihtiram nöbeti tutacaklardır.

5 — Naaşın katafalka konulmasından sonra ziyaret başlayacaktır.

8 — Mithatpaşa Caddesinde önceden hazırlanmış olan kortej

a — Önde, Belediye Bandosu,

b — Çelenkleri taşıyan kortej,

c — Merhumun naaşını taşıyan araba,

e — Merhumun ailesi ve yakınları, Protokola dahil zevat

f — Türk-İş İcra Kurulu üyeleri,

h — Türk-İş Onur ve Denetim Kurulu üyeleri

i — Türk-İş'e bağlı milli sendika ve federasyon başkanları öncülüğünde törene katılan sendika temsilcileri.

k — Diğer ilgililer ile kuru-

DEMİRSOY'UN NAAŞI KATAFALKTA
Büyük liderin önünde saygı duruşu

luş temsilcilerinden oluşan konvoy saat 11.20 de hareket edecektir.

9 — Konvoy, Mithatpaşa Caddesi yolu ile Ziya Gökalp caddesinin keştiği noktadan sağa dönülerek Kızılay Meydanı geçilerek Gazi Mustafa Kemal Bulvarı ile Maltepe Camiine gelinecektir.

10 — Maltepe camiinde, saat 12.05 de Cuma namazı ve müteakiben cenaze namazı kılınarak, Merhumun tabutu eller üzerinde taşınarak Gazi Mustafa Kemal Bulvarına getirilecek, Tandoğan Meydanında tekrar cenaze arabasına konulacaktır.

11 — Cenaze, Tandoğan'dan Esenboğa hava alanına götürülecektir.

12 — Esenboğa hava alanında merhumun tabudu arabadan alınarak, tahsis edilen uçağa 2. maddede belirtilen yetkililer tarafından taşınacaktır.

13 — Tahsis edilen uçağa;
a — Merhumun ailesi ve yakınları,

b — Türk-İş İcra Kurulu

c — Türk-İş Yönetim Kurulu

d — Türk-İş Denetim Kurulu

f — Türk-İş'e bağlı millî sendika ve federasyon Başkanları alınacaktır.

İSTANBUL'DAKİ TÖREN

Seyfi Demirsoy'un Ankara'dan İstanbul'a nakledilecek naaşı, Türk-İş Birinci Bölge Temsilciliğince tespit edilen bir komite tarafından Yeşilköy hava alanından Levent semtindeki Tek Gıda-İş Sendikasına getirilecektir.

Demirsoy'un naaşı, Tek Gıda-İş Sendikasında hazırlanan katafalka konulacak ve 19 Ocak 1974 Cumartesi günü saat 12 de hareketle Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verilecektir.

SENDİKACILAR ANKARA'DA TOPLANİYOR

Ölümü büyük üzüntü yaratan Seyfi Demirsoy'un cenaze töreninde bulunarak, Genel Başkanlarına son görevlerini yerine getirmek isteyen sendikacılar Ankara'da toplanmaya başladılar. Bu arada yurdun çeşitli yerlerinden çok sayıda işçinin Anka-

raya gelmek üzere otobüs kiralandıkları da öğreniliyordu.

YABANCI MİSYON

ŞEFLERİNİN TAZİYELERİ

Ankara'daki yabancı misyon şefleri de Türk-İş'e Seyfi Demirsoy'un ölümünden duydukları üzüntüyü belirten mesajlar gönderdiler. Bunlar arasında, Federal Alman Büyükelçisi, Tunus Büyükelçisi, İngiltere Büyükelçisi, Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi de bulunuyordu.

Demirsoy'un cenaze töreninde de bulunmak üzere uluslararası kuruluşlarından temsilciler de gelmeğe başladı. Bu arada Köln Radyosu mensupları Türk-İş'e bir telgraf göndererek Demirsoy'un ölümünden duydukları üzüntüyü şöyle dile getirdiler :

«Sayın Seyfi Demirsoy'un zamansız kaybını WDR olarak derin bir teessürle öğrenmiş bulunuyoruz. Türk İşçi Hareketi ve dolayısıyla yurt dışında çalışan yüzbinlerce Türk yurttaşı sayın Demirsoy'la birlikte hiç kuşkusuz en güçlü hak savunucusunu da yitirmiş oldu ne yazık ki..»

ULUSLARARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI

TOPLANTISINDA SAYGI DURUŞU YAPILDI

Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un ölümü, Uluslararası Çalışma Teşkilatının Cenevre'deki Avrupa Bölgesel toplantısı sırasında öğrenildi ve büyük bir üzüntü yarattı. Toplantıya başkanlık eden Alman İşçi Sendikalar Birliği Başkan Vekili Mur, çalışmaları derhal durdurdu ve saygı duruşundan sonra bir konuşma yaparak Demirsoy'un sendikacılık ve liderlik niteliklerini anlatarak «Dünya İşçi Hareketi, büyük ve en önemli savaşımlarından birini kaybetti» dedi. Toplantıya katılan 31 ülke delegeleri ve teknik adamları ortak bir bildiri ile duyulan üzüntünün belirtilmesini oybirliği ile kararlaştırdı.

ARIBURUN'UN TELGRAFI

Cumhuriyet Senatosu Başkanı Tekin Arıburun da Türk-İş'e bir telgraf gönderdi. Arıburun telgrafında şöyle diyordu :

«Türk-İş Genel Başkan sayın Seyfi Demirsoy'un ve.

DEMİRSOY'UN NAAŞI TÜRK-İŞ'TE
O'nun yüceltiği yer

fat haberini üzüntüyle öğrendim. Türk-İş'in kurucusu, işçi sendikaları önderi, değerli insan sayın Demirsoy'un genç yaşta aramızdan ayrılması hepimiz için telâfisi imkânsız bir kayıp olmuştur.

Cumhuriyet Senatosu üyeleri ve şahsım adına Türk-İş camiasına başsağlığı ve sabırlar, merhuma tanrıdan rahmet dilerim.»
YURT DIŞINDAN
HEYETLER GELİYOR
Demirsoy'un cenaze töreninde

bulunmak üzere, Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Alman İşçi Sendikaları Federasyonu Türkiye'ye birer temsilci göndereceklerini bildirdiler. Bu arada, yurt dışındaki Türk işçilerinin de Almanya'nın Frankfurt, Münih, Stuttgart, Hamburg, Köln, Essen, Berlin, Dusseldorf; İsviçre'nin Zürih ve Belçika'nın Brüksel şehirlerinden heyetlerle katılacakları öğrenildi.

Bunun yanı sıra, yurt dışındaki Türk işçi cemiyetlerinden ve işçilerden üzüntü belirten binlerce telgraf geliyordu.

BASIN MENSUPLARININ TELGRAFI

Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Başkanı Semih Balcıoğlu, Türk İş'e gönderdiği telgrafta, basın mensuplarının duyduğu üzüntüyü belirtti. Balcıoğlu telgrafında şöyle diyordu :

«Türk İşçi Hareketinin demokratik düzen içinde güç kazanmasını sağlamak için kendi sağlığını hiçe sayarak yıllar boyu Türk işçisine hizmet etmiş olan Sayın Seyfi Demirsoy'u beklenmedik bir zamanda yitirmenin acısı içindeyiz, Türk gazetecileri ve basın işçilerine içten davranışlarla çok şey kazandırmış olan Sayın Demirsoy'un beklenmedik vefatı dolayısıyla en derin üzüntülerimizi belirtir, başsağlığı dileriz.»

CEZAEVLERİNDEN GELEN TELGRAFLAR

Türk-İş'e gönderilen üzüntü ve başsağlığı mesajları arasında cezaevlerinden gelen telgrafların çokluğu de dikkati çekti. Tutuklu ve mahkûmler, Seyfi Demirsoy'un Türk-İş 9'uncu Kongresinde genel af çıkarılmasını istediğini hatırlatarak üzüntülerini belirttiler.

Bir mahkûmdan gelen telgrafta şöyle deniyordu :

«Demirsoy'un Türk-İş kongresinde, kaderin kurbanları için söylediği sözleri, genel affın çıkarılmasını istediğini hiçbir zaman unutmayacağız. Demirsoy'un ölümü ile işçiler liderlerini, biz kader kurbanları da

Bir Örnek Liderdi

RAHMETLİ Demirsoy'u 1952'de tanıdım. O zamanlar Gazeteciler Sendikası'nı yeni kurmuştuk. Üyelerinin sayısı fazla değildi ama, bir başka anlamı vardı kuruluşun. Üstelik, bilgisizlikten, ya da özellikle sendikacının «Sanduka» olarak anlaşıldığı dönemde böyle bir kuruluş öteki sendikaların, yeni baş veren federasyonun da ilgisini çekiyordu. Aslında kanunlarımız ayırdı, fakat birleştığımız bir önemli nokta vardı. Çalışanların bir düzene sokulması, çalışanlarla çalıştıranların ilkel anlayışlardan kurtarılacak birbirlerini tamamladıklarının anlaşılması. Kısacası başka ülkelerin çok önce girdikleri uygulamaların bizim ülkemizde de Türkiye'de de başlaması.

Bir gün rahmetli Seyfi Demirsoy, o zamanlar federasyona dönüşen Tekstil Sendikası'nın başkanı, şimdi milletvekili Sayın Bahir Ersoy, doğuştan sendikacı Sayın Sabri Tıgılı ve isimlerini teker teker hatırlamadığım için özür dilerim, başka liderlerle toplanmış, uzun uzun ne olur, ne biter? diye konuşmuştuk. Ve hafızamda kaldığına göre, Demirsoy ve çoğunlukla işçi liderleri, Türkiye'deki işçi hareketinin Marksist anlamda bir sınıfsal hareket olmasından değil, aksine bir doğal birleşmeden yanaydılar. Nitekim, gelişmeler böyle olmuştur. Özellikle Demirsoy, Türk işçi hareketini sınıfsal tabana oturtmak yerine, hareketin kişilik kazanmasına öncülük etmiş ve 14 yıl, arkadaşlarıyla birlikte bu yönde ısrarla ve inançla yürümüştür.

Londra'ya gitmeden pek az önce Seyfi ile Tarabya Otelindeki bir toplantıda da beraber olduk. Eski günleri yâd ettik ve bugünkü durumu değerlendirdik. Demirsoy, 20 küsur yıllık mücadelenin iyimserliği içindeydi. Türk işçi hareketinin yerleştiğini, oturduğunu söylüyordu. Hattâ, «Türk işçi hareketi» stratejisi soyut mudur, somut mudur? konusu üzerinde de bir süre tartıştık. Demirsoy aslında haklıydı. Mesele demokratik plânda ele alındığı, sınıf iktidarı kurulmak istendiğine göre TÜRK-İŞ, partiler dışında kalmalı, ama en büyük baskı grubu olarak ağırlığını da hissettirmeli, hattâ partilere yön vermeliydi. Bunu içtenlikle, inanmışlıkla savunuyordu. Üstelik «Türk işçi hareketi» nin Türkiye'nin kalkınmasına büyük katkıda bulunduğu, bilinçlenmenin sanayileşmedeki kalkınmaya yardım edeceğini veya ettiğini söylüyordu.

Seyfi Demirsoy değişmeyen bir adamdı. Derler ki «Eski sendikacılar alaydan yetişmeydiler. Meseleleri bilmezler, sınıfsal konuları derinliğine genişliğine incelemiş değillerdir.»

Başlangıç için bu yargı doğrudur. Sonrasında da bir kısım sendikacılar, kendilerini yetiştiremedikleri, ya da dengesizliğe kapıldıkları için saf dışı kalmışlardır. Ne var ki Seyfi, öyle değildi. Hem çile çekmiş, hem kendini yetiştirmişti, hem de ayrı düşünenleri kızdıracak kadar dengeli kalmasını bilmişti. Belli bir çizgiyi yalpa vurmadan izliyor, bilimle tecrübeyle olgunlaşan akıl, mantık TÜRK-İŞ'in tutumunda daima ağır basıyordu.

Demirsoy'u kaybettik ama biz inanıyoruz ki büyük liderin açtığı çığır devam edecek, «Türk işçi hareketi» macera peşinde koşanların değil, yine rahmetli Seyfi Demirsoy gibi temiz yürekli, özgürlükçü, inancılı, insanları seven liderlerin öncülüğünde gelecek ve oluşacaktır.

ECVET GÜRESİN

koruyucu babamızı kaybetmiş bulunuyoruz.»

Ankara Barosu Başkanı Avukat Yekta Güngör Özden de gönderdiği başsağlığı telgrafında Demirsoy'un kişiliği üzerinde durarak şöyle diyordu :

«Vefatını büyük bir üzüntü ile öğrendiğimiz saygıdeğer Seyfi Demirsoy yeri güç dolduracak bir onurlu kişi idi. Türk Sendikacılık Hareketinin önderlerinden olan merhum, barışçı, anlayışlı, hoşgörülü tutumuyla yurt severliğini her zaman örnek biçimde gösterirdi. Çalışkan bir lider olarak her zaman anılacak ve asla unutulmayacaktır.»

Yurt dışındaki işçi kuruluşlarından gelen taziye telgrafları arasında, Romanya, Bulgaristan ve Yugoslavya İşçi Sendikaları Konfederasyonları da bulunuyordu.

Yugoslav İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Dusan Petroviç üzüntüsünü şu şekilde belirtti :

«Kardeş Demirsoy'un ani ölümü bizleri şaşırtmış ve derin üzüntüye sevkettiştir. Kardeş Demirsoy'un ölümü ile Türk Sendikacılık Hareketi, Türk-Yugoslav Sendikaları arasında kardeşçe ilişkileri ve işbirliğini geliştiren en büyük sendikacı ve liderden birini kaybetmiştir. Gerek Yugoslav İşçi Sendikaları Konfederasyonu gerekse şahsım adına kuruluşunuzun telafisi güç kaybı karşısında Türk-İş yönetici ve üyelerine başsağlığı dilerim.»

DGB TEMSİLCİSİNİN DEMECİ

Seyfi Demirsoy'un cenaze töreninde bulunmak üzere Türkiye'ye gelen Alman Sendikaları Birliği (DGB) temsilcisi Heinz Richter bir demec verdi, Demirsoy'un üstün kişiliğini ve işçi hareketine yaptığı hizmetleri belirtti. Richter'in demeci şöyle idi :

«Kişiler vardır, geçici dünyamızdaki varlıkları, ta-

HALİL TUNÇ SEYFİ DEMİRSOY'UN ÇOCUKLARI İLE

En zor şey teselli

rihin sayfalarından dışarıya taşar. Bunlardan birini Türkiye Cumhuriyeti kısa bir süre önce kaybetti.

Belki Demirsoy, bir Lozan kahramanı, ülkesini ustalıkla yönetip İkinci Dünya Savaşı felâketinin dışında tutmasını başaran bir kaptan değildi. Ama Demirsoy, Türkiye'nin gelmiş geçmiş tarihinde, mutlu azınlıktan mutlu çoğunluğu yaratma kavgasını veren en güçlü ve inatçı liderdi.

O, uluslararası sendikacılık hareketinde, Anadolu'nun temiz, dürüst ama güçlü insanının tipik temsilci siydi.

Tabandan gelip en yüce mevkie ulaşan bu kişinin alçak gönüllülüğü ve insan sevgisi, O'nun en karakteristik çizgisidir.

Demirsoy'un kişiliğinde sadece Türk Sendikacılığı değil, Alman sendikacılık hareketi de güçlü bir liderini kaybetmiştir.

Ancak Demirsoy'u belirli bir sınıfın lideri olarak nitelendirmek olanak dışıdır ve

gerçeklere uymaz. Zira O'nun ülke ve ulus sevgisi herşeyin üstünde idi. Bu nedenle Türk ulusu bir yüce liderini kaybetmiş oluyor... Hepimizin başı sağolsun.»

Türk-İş Genel Başkanının An kara'da toprağa verilmesi hakkındaki işçilerden gelen büyük istek, Londra'da bulunan eşine iletildi. Eşi de işçilerin bu isteğine uyarak, merhumun İstanbul'da gömülmesi kararını değiştirdi. Bunun üzerine cenaze töreni ile ilgili olarak daha önce açıklanan programda değişiklik yapıldı ve İstanbul töreni kaldırıldı.

ORTAK BİLDİRİ

Genel Başkan Demirsoy'un An kara'ya defni kararı üzerine, Türk-İş Teşkilat Başkanları ve Türk-İş İcra Kurulu 17 Ocak sabahı ortak bir toplantı yaptı. Toplantıdan sonra şu bildiri yayınlandı.

«Büyük liderimiz, Genel Başkanımız Seyfi Demirsoy'un Türk İşçi Hareketini sonsuz bir acıya boğan zamansız ve ani kaybından sonra, yurdun her yanından gelen sendikacılar ve işçi heyetleri ile binlerce

DGB TEMSİLCİSİ SAYGI DURUŞUNDA

«Türk ulusu bir yüce liderini kaybetti»

telgraf Türk işçilerinin ortak bir isteğini yansıtmıştır.

Türk işçileri, Genel Başkanımız Demirsoy'un, kurduğu, güçlendirdiği ve bugüne getirdiği Türk - İş'ten uzakta olmamasını istemişler; yurdun çeşitli yerlerinden Türk-İş'e gelecek her işçinin, ölümsüz liderini ziyaret etmek isteyeceğini belirtmişlerdir.

Türk-İş Teşkilat Başkanları ve İcra Kurulu, Türk işçilerinin bu içten ve ısrarlı istekleri üzerine durumu bir kere daha Demirsoy ailesine aksettirmişlerdir. Seyfi Demirsoy'un ömrü boyunca Türk işçileri için çalıştığını, onların mutluluğunu amaç saydığını göz önüne alan Sayın Demirsoy ailesi de, işçilerin bu isteğini yerine getirmeyi kutsal bir görev saymıştır.

Türk İşçi Hareketi ve Demirsoy ailesi inanmaktadır ki, «Ankarada Türk-İş vardır» diyen büyük liderimiz, Türk-İş'e yakın olarak daha rahat uyuyacaktır.

«Ankara'da Türk-İş vardır» ve Ankarada Seyfi Demirsoy vardır. Demirsoy daima Türk İşçi Hareketi'nin başında bulunacak ve Türk Sendikacılığı onun gös-

terdiği yolda, birlik ve beraberlik içinde daha güçlü yarınlara gidecektir.

Demirsoy adı, Türk Sendikacılığının meşalesi olarak, Ankara'da daima ışılayacaktır.»

DEMİRSOY'UN CENAZESİ ANKARAYA GETİRİLİYOR

Demirsoy'un cenazesi 17 Ocak Perşembe günü saat 21.45'te Esenboğa hava alanına indi.

Alanda kalabalık bir sendikacı grubu ve beş bin'e yakın işçi vardı. Türk bayrağına sarılı tabut, uçaktan gözyaşları içinde alındı ve büyük bir kortej halinde Ankara'ya getirildi.

Türk-İş Genel Merkezinin galerisine bir katafalk hazırlandı. Demirsoy'un cenazesi eller üstünde katafalka konuldu ve ertesi gün saat 11'e kadar burada kaldı. Sendikacılar, işçiler katafalkın etrafında nöbet tuttular.

Cenaze, katafalka konduktan sonra, Türk-İş Genel Başkan Vekili Şevket Yılmaz bir konuşma yaptı ve şunları söyledi :

«Hoş geldin sayın Genel Başkanım.

Kurduğun, büyüttüğün, güçlendirdiğin Türk-İş'e hoş geldin.

İşçiler Türk-İş'te seni bekliyorlardı. Gözümüz yolda, seni, Genel Başkanımızı bekliyorduk.

Hoş geldin büyük Başkanım.

Sana güle güle demeyeceğiz; çünkü, bizim için sen hep bu çatı altında kalacaksın, Bize bundan sonra da yol göstereceksin...

Yolunda yürüyeceğiz.

MADEN İŞÇİLERİ BÜYÜK LİDERLERİNİN ÖNÜNDE

«Rahat uyu Başkanım»

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) aylık dergisi «Free Labour World» Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un ölümü ile ilgili olarak Şubat sayısında şu yazıyı yayınlamıştır.

«Uluslararası Hür Sendikacılık Hareketi Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Türk — İş) Başkanı Seyfi Demirsoy'un ölümünü büyük üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktadır. Öldüğü zaman henüz 54 yaşında bulunan Demirsoy, Türk İşçi Hareketinin «Büyük Baba»sı idi. İstanbul Bira Fabrikasında çalıştığı sıralarda sendikal hareketlerin Türkiye'de ilk defa 1946 yılında kanun teminatı altına alınmasıyla Demirsoy Bira İşçileri / Sendikasını kurmuş, daha sonra da İstanbul Sendikalar Birliğinin kuruluş çalışmalarına katılmıştır. Bunu takip eden yıllarda ise Demirsoy kendini başlangıçta bölgeler ve işkolları itibariyle ayrı ayrı teşkilatlanmış sendikaların birleştirilmesi ve Türk sendikacılık Hareketi faaliyetlerinin koordine edilmesine adanmıştır. Bu çabalar 1952 yılında Türk — İş'in kurulması ve kendisinin de muhasip üyeliğe seçilmesiyle meyvesini vermiştir. Bir süre de Başkan Vekili olarak görev yapan Demirsoy 1960 yılında Türk — İş Başkanlığına seçilmiştir. Ölümüne kadar sürdürdüğü Başkanlık görevi ise başarılarla doludur. Şöyle ki, Demirsoy Türk—İş'in ICFTU'ya üyeliğini gerçekleştirmiş, sendikaların toplu pazarlık ve grev hakkına kavuşabilmeleri yolunda başarılı bir kampanyanın gerçekleştirilebilmesi için mücadeleye vermiş, bölücülüğe karşı Türk Sendikacılık hareketinin birlik ve beraberliğini gayretle savunmuş, Türkiye'de bir asgari ücret sisteminin uygulanmasına nezaret etmiş, ve birbiri ardından gelen hükümetlerin Ulus-

Seyfi DEMIRSOY

free
labour
world

IT IS WITH DEEP SORROW that the International free trade union movement has heard the news of the untimely death of Seyfi Demirsoy, President of the Turkish trade union federation, Türk-İs. Though only 54 years old when he died, Demirsoy was the "grand old man" of Turkish labour. Working in an Istanbul brewery at the time when trade union activity was legalised for the first time in Turkey, in 1946, Demirsoy founded the Beer Brewery Workers' Union, and went on to help establish the Istanbul Trade Unions' League. In the years that followed he dedicated himself to the work of centralising and coordinating the Turkish trade union movement which in the early years was split up into regional and industrial units. These efforts were crowned in 1952 with the foundation of Türk-İs and his own election as Secretary Treasurer of the new centre. After serving for a time as Vice-President, Demirsoy was elected President-General of Türk-İs in 1960. His term as President, which only ended with his death, is credited with many successes: he realised the affiliation of Türk-İs to the ICFTU; he fought hard for the successful campaign to entitle trade unions to the rights to collective bargaining and to strike; he vigorously defended the unity and the integrity of the Turkish trade union movement against separatism; he supervised the implementation of a minimum wage system in Turkey and he pressed successive governments to ratify the various conventions of the International Labour Organisation.

From simple beginnings as a worker in Istanbul Demirsoy rose to become the foremost trade union leader of his country though force of character, integrity, perseverance and ability to make widely different people work together in a country which only in the fifties accepted collective bargaining, he was the central figure in the stormy and intensive development of trade unions, the man who jumped into the breach whenever trade union principles were threatened and who damped down the hotter heads when cool compromise was wanted. In the exterior he gave the impression of being calm, cool and collected, but this belied the inner fire which drove him throughout his life. He also was among the first trade unionists in Turkey, to see the value of inter-

national relations and links. In his latter years he possessed an authority which extended far beyond the trade union movement, and in the troublesome time that Turkey has been and is going through he, acted as a force for common sense and decency. In his funeral procession past and present prime ministers mourned together with thousands of working people: could there be a greater tribute to the man?

lararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) tarafından kabul edilmiş çeşitli tavsiye kararları onaylamalarında büyük etken olmuştur.

İstanbul'da mütevazı bir işçilikten, Demirsoy güçlü karakteri, doğruluğu, azmi ve birbirlerinden son derece ayrılan kişileri bir arada çalıştırma yeteneğiyle Türkiye'nin en ileri gelen sendikacı lideri olmuştur. Ancak 1950 lerde toplu pazarlık düzenini kabul etmiş bir ülkede ve sendikacılığın geliştiği o çalkantılı günlerde Demirsoy, mihverleşmiş sendikal prensiplerin tehdit edildiği anlarda daima kendisini cepheye atmış, sakin bir uzlaşma ortamı arandığında da öfkeli başlardaki ateşi söndürmesini bilmiştir. De-

mirsoy dış görünüşüyle kendine hakim sakin ve soğukkanlı bir kişi intibahı yaratmış ona bütün hayatı boyunca mücadele azmi veren iç dünyasındaki ateşi bu haliyle gizlemiştir. Kendisi Uluslararası ilişki ve bağların değerini gören ilk Türk sendikacılarından. Son yıllarda Sendikacılık Hareketinin de ötesinde bir güç kazanan Demirsoy, Türkiye'nin geçirdiği ve geçirmekte olduğu güç günlerde isabetli ön yargı ve itidalin temsilcisi olmuştur. Cenazesinde binlerce işçinin yanı sıra ülkenin eski ve yeni başbakanları da hazır bulunmuş onun için yas tutmuşlardır: Bir insan bundan daha büyük bir takdir toplayabilir mi?»

Birlik beraberlik içinde ola-
cağız.

Kurduğün eseri yaşatacak,
daha güçlendireceğiz. Biliyoruz
ki, Türk-İş güçlendikçe sen ra-
hat uyuyacaksın,

Ömrün boyunca işçiler için
çalışmıştın... Rahatını düşünme-
den, sağlığını düşünmeden, her-
şeyinle, kendini Türk işçilerine
adamıştın.

Şimdi biz de, kendimizi
senin amacına adıyoruz; senin
yolunda ilerlemek en büyük, en
kutsal görev şimdi...

Rahat uyu sayın Genel Baş-
kanım.

Yanındayız, emrindeyiz, yo-
lundayız...

Yokluğunun hiçbir mateme
sığmayan acısını ve bütün öv-
gülerin üstünde olan aziz hatı-
ranı bir meşale olarak yaşata-
cağız. Gelecek işçi kuşakları, se-
nin kurduğün temeller üzerinde
mutlu günlere ulaşacaklar ve se-
ni daima minnetle anacaklar.

Ömrünü adadığın Türk iş-
çileri adına, önünde saygı ile
eğiliyoruz.

Sana minnettarız.

Hoş geldin sayın Başkanım,

Sana güle güle demieceğiz.
Çünkü bizi bırakıp gitmiyorsun»

Daha sonra, katafalkın etra-
fında Türk-İş Genel Başkan Ve-
kili Şevket Yılmaz, Türk-İş Ge-
nel Sekreteri Halil Tunç, Mali
Sekreter Ömer Ergün, Genel Eği-
tim Sekreteri Kaya Özdemir ve
Genel Teşkilatlandırma Sekre-
teri Ethem Ezgü ilk nöbeti tuttu-
lar.

Nöbet sabah saat 11'e ka-
dar aralıksız devam etti ve say-
gı duruşu yapıldı.

CENAZE TÖRENİ

Demirsoy'un cenazesi saat
11'de Türk-İş'ten eller üstünde
alınarak cenaze arabasına kon-
du.

Tören Mithatpaşa caddesi-
ne başladı. Önde Belediye ban-
dosu, çok sayıda çelenk, ar-
kasında da cenaze arabası ve da-
ha sonra da sırasıyla; Demirsoy
ailesi, Türk-İş İcra, Yönetim
Kurulu, Denetim ve Onur Ku-
rulu üyeleri ile yabancı konuk-
lar, sendikacılar ve kalabalık
bir vatandaş topluluğu olduğu

halde Maltepe camiine hareket
edildi.

Ankara, mevsiminin en soğuk
günlerini yaşamasına rağmen,
caddeler, apartmanların balkon
ve pencereleri gözleri yaşlı in-
sanlarla dolu idi. Kortej ağır
ağır Maltepe Camiine geldi. Bu-
rada kılınlan cenaze namazından
sonra, törenin ikinci bölümü baş-
ladı.

Maltepe'de başlayarak Tan-
doğan alanında sona eren tö-
rende, Cumhurbaşkanını yaver,
temsil ediyordu. Başbakan Talü,

Bakanlar, siyasi parti genel baş-
kanları, senatörler, milletvekil-
leri, çeşitli kuruluşların yönetici-
leri, kordiplomatik, sendikacılar,
yabancı sendikacılar onbinler-
ce işçi Demirsoy'a son görevleri-
ni yerine getiriyorlardı.

Maltepe camiiden ağır ağır
Tandoğan alanına ilerleyen kor-
tejde, cenaze arabasının arka-
sında otomobiller içinde Demir-
soy ailesi hıçkırıklar içinde. «ba-
ba»nın son yolculuğunu izli-
yorlardı. Hastalığı sırasında Lond-
ra'da eşinin başında, O'nun son

SEYFİ DEMİRSOY

*Türk Sendikacılığı'nın ilk günleri CHP iktidarı devrine rastlar. O
tarihte sendikacılar devamlı polis takibindeydi. İşçi hak ve hürriyetle-
rini savunanlara «Komünist» gözüyle bakılırdı. İşçi Türkerek sendikaya
üye olurlardı. Bu durum 1950'ye kadar devam etmişti.*

*Biz o tarihlerde muhabir olarak çalışırken sendika toplantılarını
da izlerdik.... İstihbarat şefimiz genç ve bekâr olduğumuz için pazar
nöbetlerini habire bizim üzerimize yıkardı. Ve her pazar sabah 9'da ya
Cibali'deki Tekel binasında veya Eyüp'de bir salonda yahut da Bomon-
tide bira fabrikasındaki sendika toplantılarına giderdik. Seyfi Demir-
soy'u bu toplantılarda tanımıştım... Hatırladığım kadarıyla ölçülü, çalış-
kan, dürüst bir işçiydi. O tarihte, sendikacılık bugünkü gibi profesyo-
nel bir meslek haline gelmemişti Türkiye'de.. Sendikacılar hem işlerinde
çalışır hem de bağlı oldukları örgütte görev alırlardı. Seyfi, Tekel'in
Bira Fabrikası'nda usta işçiydi, aynı zamanda İstanbul İşçi Sendikaları
Birliği'nde yöneticiydi. Daha evvel Bira İşçileri Sendikası'nı kurmuştu.*

*Bir göçmen çocuğuydu. Küçük yaşta Manastır'dan Çatalca'ya gel-
mişti. Kendi kendini yetiştirmişti. Uyanık bir insandı. Daha 1948 —
50'lerde işçi çevrelerinde sıvrilip kendisini sevdirmesini bilmişti.*

*Zaman zaman buluşup konuştuğumuzda, Türkiye'de sendikal hak-
lar konusunda kaydedilen gelişmelerden bahsederken :*

— Nereden nereye geldik!.. derdi.

*Özgürlüklere çok saygılı, yaman bir savaşıydı. İşçi haklarına say-
gısızca bir hareket karşısında aslan kesilirdi. İyi bir konuşmacıydı, bu
özellığının yanında iyi bir müzakereciydi de.. Pek çok ihtilâfın halinde
Seyfi Demirsoy kişiliğini koyup önemli rol oynamıştır.*

*O'nu son defa beş ay önce görmüştüm. «—Yoruluyorum, eskisi
gibi değilim» demişti bana... Seyfi 53 yaşındaydı. Gecesi gündüzü önce
hayat mücadelesi sonra sosyal haklar konusunda savaşıla geçmiş bir
yarım asırlık ömür...*

*En büyük özelliklerinden biri partiler üstü kalmasını bilmişti.
Kimse diyemezdi ki şu veya bu partinin adamıdır.. Memleketin ger-
çeklerini, doğru yolu gören sağduyusu kuvvetli bir işçi lideriydi. Efen-
di bir insandı.. Aile babasıydı.*

*Ne yazık ki, önce karaciğerine araz olan bir tümör daha sonra
safra kesesi ve diğer sindirim oranlarına da yayıldı. Ve O'nu ara-
mızdan aldı.*

*Seyfi Demirsoy, adı Türk Sosyal Siyaset tarihine geçecek güçlü
bir işçi lideriydi. O'nun Türkiye'de işçi hakları konusunda yaptığı ça-
lışmalar asla unutulmayacaktır.*

NECATİ ZİNCİRKIRAN

DEMİRSOY'UN NAAŞI TÜRK-İŞTEN ALINIYOR

günlerini beraber yaşayan Mükkerrem Demirsoy, hayat arkadaşını kaybetmenin acısıyla sanki birdenbire çökmüştü. Seyfi Demirsoy'un 21 yaşındaki kızı Ayşe Demirsoy, babasının ö-

lüm haberini aldığı andan beri durmadan ağlıyordu, adeta solmuştu. Ailesinin büyük çocuğu Bülent büyük acısı içinde babasının tabutunu izliyor, küçük Levent zaman zaman hıçkırıklara

BÜYÜK KORTEJ

boğuluyordu.

Tam bir işçi liderinin cenazesine yaraşır bir yürüyüşü...

Kortej Tandoğan alanına geldiğinde, otobüslere binildi ve Karşıyaka Kabristanına gidildi.

SENDİKALAR VE PARTİ GENEL BAŞKANLARI SEYFİ DEMİRSOY'UN CENAZE TÖRENİNDE

SENDİKALAR BÜYÜK LİDERLERİNİN ARKASINDA YÜRÜYOR..

GENEL SEKRETER TUNÇ KABİRDE KONUŞURKEN..

Burada yapılan acıklı törenden sonra, Demirsoy gözyaşları içinde toprağa verildi.

Kabri başında 13 yıldır beraber çalıştığı, kader birliği ettiği Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç bir konuşma yaptı ve şöyle dedi :

«Büyük liderler ölmez...

Büyük liderler sadece yüceleşir.

Bizim liderimiz, büyük liderimiz de ölmedi. Daha yüceleşti...

Türk işçileri adına, bu yüceliğin önünde saygı ile eğiliyoruz.

Sevgimiz daha da sonsuz. Minnetimiz olabildiği kadar büyük...

O, Türk İşçi Hareketine bir ömür adamıştı. Her say-

fası, şerefle, başarıyla, fergatle, sevgi ile dolu bir ömür.

Türk Sendikacılık Hareketi de, kendini onun amaçlarına adıyor.

O bizim herşeyimizdi... Genel Başkanımızdı, Liderimizdi, Babamızdı.

O hep başımızda kalacak.. O hep Türk-İş'te aramızda olacak, kongrelerimizde başkanlık yapacak... Toplu sözleşmelerimizde imza atacak.. Başımız sıkıştığı zaman yine O'na koşacağız...

Başkanım, sevgili Başkanım...

Senden ayrılmıyoruz. Seni toprağa değil, kalbimize gömüyoruz. Seni inançlarımızda yaşatacağız. Seni, hergün biraz daha güçlenecek olan Türk-İş'te yaşatacağız.

Başkanım sevgili Başkanım..

Bizi bırakmıyorsun. Bizden ayrılmıyorsun. Milyonlarca evladın babasız kalmıyor.

Sen bizim her şeyimizdin.

Yolundan ayrılmayacağız. Hatıran, bize yol gösteren kutsal bir ışık olarak daima Türk-İş'te parlayacak.

Başkan, sevgili başkanım. Babamız bizim..

Saygımız, sevgimiz, sonsuz minnetimiz seninle.

Sen de bizi bırakma...

Güle güle başkanım... Biraz sonra Türk-İş'te buluşuruz..»

Demirsoy'un vücutu toprakla örtülmüştü ama, sendikacılar ve işçiler O'nu unutamıyacaklarına, İşçi Hareketini, hür ve demokratik rejim içinde yaşatarak, O'nun çizdiği yolda ilerleyeceklerine and içiyorlardı.

Güle güle Başkanım. Biraz sonra yine Türk-İş'te buluşacağız. Seninle beraber olacak, gösterdiğin yolda yürüyeceğiz.

Senden ayrılmıyoruz. İnançlarımızla beraberiz.

Türk-İş'te buluşacağız...

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ SAYGI DURUŞUNDA
Görev devam edecek

Türk - İş Yönetim Kurulu toplandı ve...

H. Tunç Genel Başkan, Sadık Şide Genel Sekreter seçildi

Seyfi Demirsoy'un ölümü ile boşalan Türk-İş Genel Başkanlığına seçim yapmak üzere, Türk-İş Yönetim Kurulu 31 Ocak günü toplantıya çağırıldı.

Olağanüstü toplantı saat 10'da başladığı anda, Genel Başkan koltuğu boş duruyordu. Boş koltuğun bir yanında Genel Başkan Vekilleri Şevket Yılmaz ve Kemal Özer, diğer yanında da, Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç ile diğer icra kurulu üyeleri bulunuyordu.

Büyük bir heyecan okunuyordu üyelerin yüzlerinde. Yıllarca karşılarında gördükleri Genel Başkanlarının koltuğu boştu.

Toplantıyı Şevket Yılmaz açtı ve üyeleri saygı duruşuna davet etti. Daha sonra kısa bir konuşma yaparak şöyle dedi :

«Bildiğiniz gibi, Türk İşçi Hareketinin mümtaz lideri Genel Başkanımız Seyfi Demirsoy, aramızdan maddeden ayrılmış bulunuyor. Bu nedenle bugün, O'nun görevi bıraktığı yerden devam etmek üzere yeni Genel Başkanımızı seçeceğiz.

Türk-İş Genel Başkanlığını bir arkadaşımız devralacak ve büyük liderimizin yıllardan beri sarsılmaz bir inançla yürüttüğü görevi ifa edecektir. İnançımız odur ki, Türk İşçi Hareketi büyük liderini kaybetmiştir. Ancak O büyük lider, geride Türk-İş gibi güçlü bir kuruluş ve kendi yolunda yürüme inancında liderler kadrosu bırakmıştır.

10 Aralık 1973'te tedavi edilmek üzere Londra'ya giden Genel Başkanımız Demirsoy, 3 Aralık'ta Hammersmith hastanesinde ameliyat ge-

çirmişti. 11 gün süren ameliyat sonrası dönemde durumu zaman zaman ağırlaşan Genel Başkanımız 14 Ocak günü hayata gözlerini kapamıştır.

Demirsoy'un naaşı, 17 Ocak 1974 te uçakla Londra'dan Ankara'ya getirilmiş, o gece Türk işçilerinin saygı duruşunda bulunmaları için Türk-İş'te katafalka konmuştur.

18 Ocak Cuma günü büyük bir törenle Türk-İş'ten alınan Genel Başkanımızın naaşı, Maltepe camiiinde kılınan öğle namazından sonra Karşıyaka kabristanında toprağa verilmiştir.

Rahmetli Genel Başkanımızın hatırasını ömür boyu bütün Türk işçileri kalplerinde yaşatacaklardır. Nur içinde yatsın.

Şimdi gündemin maddesine geçiyorum. Çalışmalarımızın Türk İşçi Hareketine başarı sağlamasını dilerim.»

Toplantı saat 12.30'da sona erdi.

Basın mensupları salona davet edildi ve Halil Tunç açıklama yaparak, Yönetim Kurulunun olağanüstü toplantısında alınan kararları açıkladı.

SEÇİM SONUÇLARI

Bu açıklamaya göre, Yönetim Kurulu, önce Başkanvekilleri olan Kemal Özer ve Şevket Yılmaz'a genel başkanlık teklif etti. Özer ve Yılmaz adaylıklarını koymayacaklarını, kendi teşkilâtlarının başında bulunmayı tercih edeceklerini bildirdiler. Yönetim Kurulu daha sonra seçimlere geçti ve Genel Başkanlığa Halil Tunç'u seçti. Genel Başkanlık seçiminde 25 oy kullanıldı, bir oy Seyfi Demirsoy adına, üç oy boş çıktı ve Halil Tunç 21 oy aldı.

bütün gayretlerimize rağmen pek mümkün olmayacaktır; ancak, Yönetim Kurulumuzun, O'nun ilkelerine bağlılığını ve O'nun çizdiği yolda yürümek için kesin kararlı olduğunu bir kere daha tesbit etmesi tek tesellimizdir. Yönetim Kurulunun bütün üyeleri konuşmalarında özellikle bu konuyu dile getirmişlerdir. Bilinmelidir ki, Türk-İş ve Türk İşçi Hareketi, Demirsoy'un çizdiği yolda, hedefine en kısa zamanda ulaşma gayreti içinde olacaktır.

Demirsoy'un herkes tarafından bilinen hasletlerini, özelliklerini burada tekrar etmeyi gereksiz buluyoruz. Türk İşçi Hareketini O'nun istediği, uğruna

sosyal demokrat felsefe Türk İşçi Hareketinin benimsediği, ilkelere koyduğu ve her teşkilâtın. tüzüğünde yer verdiği temel amaçta ifadesini bulur. Bu yüzden de Türk-İş içinde fikir ayrılığı yoktur, olmayacaktır; ancak uygulamada metotta bazı değişik görüşler söz konusudur.

Kongre öncesi tartışmalar sırasında ve kongrede, bazı güçlü teşkilâtlarımızın Yönetim Kurulunda temsil edilmemeleri görüşü yoktu; ancak bir iki arkadaşımızın şahsi davranış ve tutumu, böyle bir sonuç doğurmuştur. Hiçbir zaman böyle devam etmeyecektir. En kısa zamanda bir barış havası içinde, arkadaşlarımızla yine beraberce, ve hatta, Türk-İş dışındaki işçi kuruluşlarıyla birlikte tek ana amacımız olarak Türk işçisinin mutluluğu yolunda. güçbirliği, görüş birliği içine gireceğimizi herkesin bilmesini isterim.

Öte yandan, Türk-İş'in geleceğinde, imza toplamak suretiyle genel kurula gitmek de yoktur. Türk-İş topluluğu, kongre toplanmasını işçiye hizmet yolunda faydalı görüyorsa, kendiliğinden kongreye gidecek kadar, işçiye hizmet anlayışına, sendikacılık anlayışına sahiptir. Eğer kongrenin toplanması, Türk-İş'te iç barışın sağlanmasına hizmet edecekse, erken bir kongreye gidebilir.

Türk-İş içinde fikir ayrılıklarının olmadığı Yönetim Kurulunun kesin inancıdır. Metod ayrılıklarının en kısa zamanda giderilmesi için bütün arkadaşlarımızla fikir birliği halindeyiz. Türk-İş bünyesinde tam bir barışın sağlanması için gayret gösterecektir.»

DEMİRSOY'UN KABRİ ZİYARET EDİLDİ

Türk-İş Yönetim Kurulu üyeleri, toplantıdan sonra merhum Seyfi Demirsoy'un kabrini ziyaret ederek saygı duruşunda bulundular.

Kabristanda bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç, şunları söyledi :

«Büyük Başkanım,

Yönetim Kurulu olarak bir defa daha huzurundayız. İdealle-

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU TOPLANTI HALİNDE

O'nun önderliğinde belirlenmiş hedeflere doğru

Genel Sekreterlik seçiminde, Yılmaz Gümüşbaş beş oy, Sadık Şide de 19 oy aldı. Böylece, Halil Tunç'tan boşalan Genel Sekreterliğe de Şeker-İş Genel Başkanı Sadık Şide seçildi.

Tunç, bu sonuçları açıkladıktan sonra bir konuşma yaptı ve şöyle dedi:

«Acısı bütün tazeliğini koruyan Genel Başkanımız Seyfi Demirsoy'un ölümüyle boşalan yere bir genel başkan seçmek için Yönetim Kurulumuz bugün toplanmıştır. Bu yerin doldurulması

çalıştığı ilkeler çerçevesinde amacına ulaştırmak ve Türk işçi topluluğunu, Türk-İş bünyesi içinde bütünleştirmek Yönetim Kurulu'nun temel görüş ve kararları arasında yer almıştır.

Türk-İş topluluğunda bir fikir anlaşmazlığı olduğu son zamanlarda bizim dışımızdaki çevrelerde sık sık dile getirilmektedir. Biz inanıyoruz ki, Türk-İş topluluğu içinde bir fikir ayrılığı yoktur. Bazı çevrelerce, fikir ayrılığının nedeni olarak gösterilen

Halil Tunç'un biyografisi

Türk-İş Genel Başkanlığına seçilen Halil Tunç, 1928 yılında Kırşehir'in Hacıbektaş İlçesinde doğmuştur.

İlkokulu Hacıbektaş'ta bitiren Tunç, daha sonra Hasan oğlan Köy Enstitüsünün son sınıfına kadar okumuş, babası vefat edince, ailesini geçindirmek zorunluğu ile okuldan ayrılarak bir süre köyünde tarım işçisi olarak çalışmıştır.

Halil Tunç, tarım işçiliğinden sonra Ankara'ya gelmiş ve Belediye Otobüs İşletmesinde biletcilik yapmış, daha sonra da Ankara Bira Fabrikasında çalışmıştır.

1952 yılında sendikacılık hayatına atılan Halil Tunç, Tütün Müskirat Sendikasında çeşitli görevlerde bulunmuş, bu arada sendikanın başkanlığını da yapmıştır. Tunç, 1960 yılı Kasım ayında Türk-İş Genel Sekreterliğine seçilmiştir.

Evli ve dört çocuk babası bulunan Halil Tunç, 1972 yılında da Cumhurbaşkanlığı kontenjanından Senatör seçilmiştir.

rine, inançlarına bağlılığın teyidi ve sana saygıların en yücenesi sunmaya geldik.

Kurduğun, yücelttiğin ve bugünlere getirdiğin Türk-İş topluluğu büyük acısına ve sana olan saygısına rağmen, hizmetlerin devamlılığı prensibi içinde bazı arkadaşlara görevler verdi.

Kol kola, omuz omuza büyük davaları gerçekleştirdiğin arkadaşların izinden yürüme, ilkelerini

Sadık Şide'nin biyografisi

Türk — İş Genel Sekreterliğine seçilen Sadık Şide, 1928 yılında Eskişehir'de doğmuştur. Sanat Okulunda okumuş mezun olduktan sonra ilk çalışma hayatına Eskişehir Cer Atelyesinde başlamıştır. Askerliğe kadar burada çalışmış askerlikten sonra Şeker şirketi'nin Eskişehir Fabrikasına işçi olarak girmiştir.

1959 yılında işçi müessesilliği ile sendikacılık hayatına giren Sadık Şide, bir yıl sonra baş mümessil olmuş, bir süre sonra önce Eskişehir Şeker Fabrikası İşçileri Sendikası'nın Yönetim Kurulu üyeliğine, arkasından da Sekreterliğe seçilmiştir. 1962 yılında, aynı sendikanın Başkanlığına getirilen Sadık Şide, altı yıl süreyle bu görevi sürdürmüştür. Şide, 1967 yılından beri Şeker-İş Genel Başkanlığı yapmaktadır ve 1968 yılından beri de Türk-İş Yönetim Kurulu üyesi bulunmaktadır. Evli ve iki çocuğu vardır.

gerçekleştirme ve Türk-İş bütünlüğünü koruyarak daha da yüceltme kararı içindedir.

Huzurunda, kendisine görev verilen ve görevi eksiksiz yerine getirmesi kendisinden istenen mesai arkadaşın olarak bir defa daha ifade ediyorum: Sen bizim ebedi Genel Başkanımızsın. Bundan sonra genel başkanlıklar sadece bir görev kabulü zorunluğu içinde, ilkelerine sahip çı-

kılarak yürütülecektir. Sen bizim sembolümüzsün büyük Başkanım.

Huzurunda, bağrımızda acı fakat inançlarına sadakat kararlılığı içinde saygı duruşuna geldik. Müşkül anlarımızda bize ışık vereceksin, her zaman rehberimiz sen olacaksın.

Rahat uyu, müsterih ol yüce Başkanım.»

YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİ

Türk-İş Yönetim Kurulu, 31 Ocak günü yaptığı olağanüstü toplantısından sonra bir bildiri yayınladı. Bildiri şöyle idi :

«Türk-İş Yönetim Kurulu, Seyfi Demirsoy'un vefatıyla boşalan Genel Başkanlık için seçim yapmak üzere, 31 Ocak 1974 günü olağanüstü olarak toplanmıştır.

Yönetim Kurulu, bu toplantısında, büyük lider Seyfi Demirsoy'un hatırasını saygı ile anmış, Türk işçilerine ve Sendikacılık Hareketine yaptığı unutulmaz hizmetlerden dolayı O'na duyduğu derin minneti tekrarlamıştır.

Türk-İş Yönetim Kurulu, Demirsoy'un çizdiği yolda ilerleyerek, O'nun önderliğinde belirlenmiş hedeflere ulaşma kararını da bir kere daha tekrarlamıştır.

Yönetim Kurulu, Seyfi Demirsoy'un ölümü ile ortaya çıkan durum üzerinde etraflıca durmuş, bu konudaki çeşitli önerileri, Ana Tüzüğü'nün ışığında ve işçi Hareketinin çıkarları açısından bütün yönleriyle incelemiştir.

Dünyayı saran ekonomik krizin yurdumuzu etkileyeceğini ve bu durumun, bir yandan, mevcut sorunların çözümünü güçlendirirken; öbür yandan da büyük halk kitleleri, özellikle işçilerin hayatlarında önemli sorunlara yol açacağını gözönüne alan Yönetim Kurulu, bu dönemde Türk - İş'i büyük görevlerin beklediğini tekrarlamıştır. Yurt ve işçi sorunlarının çözümünde ilkeleri doğrultusunda ağırlığını koyması ve 1974'te toplu sözleşmeleri yapılacak 500 bin'e yakın işçinin haklarının korunabilmesi için Türk-İş'in daha da yoğun bir çalışma, dayanışma ve birleşme dönemine girmesi gerektiği inancı Yönetim Kuruluna hakim olmuştur. Bu dönemde olağanüstü bir kongrenin bu çalışmalarını ister istemez aksatacağını

En büyük Türk işçisi Demirsoy

Yazan : Sedat AGRALI
(Son Havadis)

Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un ölümü ile Türk işçi ve sendikacılık hareketleri, çalışma dünyamız büyük ve yeri doldurulmaz bir kayba uğramıştır. İşçi âleminin en parlak göz kamaştırıcı yıldızı sönmüştür. Demirsoy, son yirmibeş yıl içinde sadece sendikacılığımızın değil, memleketimizin yetiştirdiği dürüst, davasına inançlı, yürekli, mücadeleci ve demokrasiye içtenlikle bağlı bir lideri idi. Her lider gibi onun da dostu, düşmanı ve çekemeyeni vardı. Sendikacılık hayatında bir çok baskılara, tenkitlere ağır ithamlara maruz kaldığı halde, yılmamış olduğu bildiği yolda yürümüştür. En önemli özelliği, olaylardan kaçmamış, moral çöküntüsüne ümitsizliğe düşmemiş bilâkis üzerine yürümüştü,

Seyfi Demirsoy'un kişiliği işçi ve sendikacılık hareketlerimizin yıllarboyu en büyük teminatı olmuştur. İşçi kitlesine hâkimdi. Bira işçiliğinden gelmesine rağmen o ruhu ve o espriyi hiçbir zaman yitirmemişti. Kitleye inmesini, onların güven ve sevgisini kazanmasını bilmişti. En büyük çatlamalar, bölünmeler, hattâ işçi hareketlerini olumsuz etkileyecek aşırı akımlar onun ileri görüşlü politikası, değişmeyen prensipleri engeline çarparak yok olmaya mahkûm-

du. Türkiye'de mübalaya kaçmadan denebilir ki, hür dünya ülkelerindeki sosyal oluşumu demokratik rejim içinde hür, bavgımsız ve güçlü sendikacılığın felsefesini onun kadar görüp anlayan başka bir kişi gösterilemez. Seyfi Demirsoy ekibi 1960 yılında 80 bin üye ile devraldığı Türk-İş'i onüç yılda iktidarlar, siyasi partiler ve tüm kamuoyunda bir milyon işçiyi temsil eden ciddi, sorumlu ve itibarlı bir müessese haline getirmeyi başarmıştı.

DEMOKRASIYE İNANÇLIYDI

1947 yılında Sendikacılığa başlamış, o günlerde açılan işçi seminerlerine diğer işçi arkadaşlarıyla birlikte katılmıştı. Bira İşçileri Sendikası Başkanlığı, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği yöneticiliği sırasında bir çok tecrübeler ve bilgiler kazanmıştı. O günün kısıtlı Sendikalar Kanunu, iş kanunu ve sosyal anlayışı içinde amatör bir ruh ve büyük fedakârlıklarla sendikacılık yapmıştı. O sıralarda bir çok tehlikeleri maddi ve manevi kayıpları göze almak demek olan sendikacılıkta çok çileler çekmişti. Onun sendikacı arkadaşlarına işaret ettiği yol çok açık ve netti : Türk işçisi, barış, ekmek ve özgürlük için mücadele edecektir. Demokra-

tik ilkeleri benimsemiş, yürekleri yurt ve insan sevgisi ile dolu bir sendikacılık hedef alınmalıdır.

Türk-İş onun çizdiği yolda; bütün dış etkenlere, hattâ bünyeye içinde zaman zaman su yüzüne çıkan büyük çekişmelere kadar varan partizan dalgalanmalardan korunabilmiştir. Seyfi Demirsoy Türk-İş Anatüzüğünde yer alan Hür Dünya İşçileri Konfederasyonu (ICFTU) nun öngördüğü ve benimsediği pratilerüstü politikanın hayatı boyunca en ileri savunusu olmuştu. Seyfi Demirsoy sendikacıların memleketin tüm sorunları ile uğraşmak zorunda olduklarını ileri sürmekteydi. Bu olmazsa yapılmazsa işçinin hakları ellerinden kolaylıkla alınır. Ona göre işçi kitlesi haklarını almakta gösterdiği mücadeleyi bu haklarını savunmakta da göstermelidir. Ancak Türk sendikacıları siyasi partilerin âleti haline gelmemelidir. İşçinin sosyal ve ekonomik haklarının alınması milli gelirden adil pay sağlanması için açık, dürüst ve cesurâne mücadele verilmelidir. Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun son 9. Genel Kurulunda Seyfi Demirsoy Türk-İş'in bütünlüğü için partilerüstü politikaya devamın bir zorunluk olduğu görüşünü savunmuş ancak bunun siyaset yapmamak anlamını da taşımayacağını işaret etmişti. Ona göre, sendikalar memleket sorunlarına eğilecekler ve onun şaşmaz müdafii olacaklardır. Türk sendikacıları hedefe realist adımlarla ulaşacak güce sahiptirler.

dikkate alan Yönetim Kurulu, Kongre çalışmaları yapmak yerine, yurt ve işçi sorunları ile ilgili çalışmalara bütünü ağırlık verilmesini tercih etmiştir.

Türk-İş'i başsız bırakmamak gereği ve Ana Tüzüğün, boşalan İcra Kurulu üyeliklerine seçim yapılması yolundaki emri de dikkate alınmış, Yönetim Kurulunun, Genel Başkanlık

için seçim yapması kararlaştırılmıştır.

Türk-İş Genel Başkan Vekilleri, Kemal Özer ve Şevket Yılmaz, Genel Başkanlığa aday olmadıklarını kesinlikle açıklamışlar ve teşkilâtının yoğun bir çalışma içinde bulunduğunu, bu durumda kendi kuruluşlarından ayrılamayacaklarını da belirtmişlerdir. Özer ve Yılmaz, Genel Başkanlığa aday oldukları yolunda bazı basın or-

ganlarında yayınlanan haberlerin, yanlış bir yorum ve değerlendirme sonucu ortaya çıktığını da belirtilmişlerdir.

Yönetim Kurulu, tek adayı olarak, Halil Tunç'u Genel Başkanlığa; Şeker-İş Sendikası Başkanı Sadık Şide'yi de Tunç'tan boşalan Genel Sekreterliğe seçmiştir.

TÜRK SENDİKACILIĞININ TEMİNATI İDİ

Demirsoy, kanunsuz hareketlere aşırı akımlara, sermaye düşmanlığına, sınıf kavgasına, partililiğe avans tanımayan, gücünü sadece temsil ettiği işçi kitlesinden alan bir sendikacılık ilkesine bağlı idi. Bunu her vesile ile belgelemişti. İşgal, tahrip ve anarşi olayları sırasındaki hareketleri milli menfaatler açısından tel'in etmiş, çeşitli çevrelerin sert fakat hak-sız tecavüz ve tenkitlerine maruz kalmıştı. Bütün bunları sabırla karşılamış, temsil ettiği Türk-İş kamuoyunda itibarını, güvenini korumaya büyük itina etmişti.

Demirsoy, Türk-İş'in parlamento, siyasi partiler, işveren kuruluşları ve bütün kamuoyunda demokratik baskı grubu olarak varlığını, sesini duyurmakta önemli rol oynamıştı. İşçi ile ilgili her türlü yasaların çıkarılmasında, her türlü kararlar da Türk-İş'in fikri ve mütalaası alınmasını bir gelenek haline getirmekte büyük çaba sarfetmişti.

Seyfi Demirsoy Türk - İş'in üzerine titrer, büyük itina gösterir, bu eserle bütün Türk işçilerinin övünmesini arzular. Nitekim bir konuşmasında sendikacılara şu öğütleri veriyordu : «İşçiye götüreceğiniz bir şey vardır. Şunu söyleyeceksiniz. Ankara'da hükümet vardır. Başbakan vardır. Bakanlar vardır. Ankara'da Türk-İş vardır.»

Büyük işçi lideri Seyfi Demirsoy, Türk işçisi sana minnettardır. Sen onların rehberi, sembolü olarak kalplerden silinmeyeceksin. Allah gani gani rahmet eylesin.

Türk-İş Yönetim Kurulu. Türk Sendikacılık Hareketinin, önümüzdeki zor dönemde tam bir dayanışma, işbirliği ve bütünlük içinde olmasını sadece işçiler için değil; aynı zamanda yurdumuzun, ekonomik krizden zarar görmeden kurtulması ve sorunlara işçi hareketinin ilkelerine uygun çözüm bulunması için gerekli gördüğünü bir kere daha tekrarlamıştır.

DEMİRSOY'UN ARDINDAN

Son bir kaç ay içinde gerçekten pek değerli, yerlerini doldurmak kolay kolay mümkün olmayacak insanları kaybettik. Henüz İnönü'nün kaybından duyduğumuz acı dinmeden, ardından Seyfi Demirsoy'un hayata gözlerini kapadığına dair acı bir haber almış bulunuyoruz.

Demirsoy, çok eskiden tanıdığımız pek değerli bir arkadaştı. Kendi kendini yetiştirmiş bir insandı. Bir toplumda böylesine kıymetler bir kaç yıl içersinde yetişmiyor. Hele bizim, gibi geri kalmış toplumlarda lider niteliğini haiz insanlar pek zor kazanılıyor.

Seyfi Demirsoy, çok uzun yıllardan beri kendini işçi sorunlarına hasretmiş, meslekdaşlarının davalarını savunmayı görev saymış bir insandı. Daha bira fabrikası işçisi iken ve Türkiye'de işçi hakları hiçbir kanuni güvenlik altına alınmamışken, bir kaç arkadaşı ile birlikte ortaya çıkmış, 1945 lerde ilk defa olarak sendikalar kanununun gerçekleştirilmesi hareketine öncülük etmiştir.

Demirsoy ve onunla birlikte hareket eden arkadaşları, bu davalarını kazanmasını bilmişler ve sendikalar kanununun çıkmasında başlıca etken olmuşlardır. Böylece, Demirsoy, meslekdaşlarının sendikalaşmasını sağlamış, kendilerine ilk hizmetini vermiştir.

Bu başarı onun hem kendine güvenini artırmış, hem de işçi hakları konusuna daha fazla inançla bağlanmasını sağlamıştır ve sendikalar kanunu yürürlüğe girdikten sonra Seyfi Demirsoy bir işçi lideri olma yolunda hızla ilerlemeye başlamıştır.

Bugünkü güçlü işçi kuruluşu Türk-İş onun eseridir.

Demirsoy'un bir de görünmeyen hizmetleri vardır ki, aslında bu hizmetler görünen hizmetlerinin yanında çok daha değerlidir.

Denilebilir ki, Türk işçi hareketinin başında Demirsoy gibi bir insan bulunmamış olsaydı, durum bambaşka olabilirdi ve belki de tam tersine bir işçi düzeni ülkemize yerleşme olanağı bulabilirdi. Demirsoy, başından beri kendisine ilke edindiği sosyal demokrasi anlayışından sapma göstermemiş, kendilerini temsil ettiği kitleyi geniş ölçüde bu etki altında tutmasını, onların aşırı cereyanlara kapılmalarını önlemesini bilmiştir.

İşçi kesiminin hakları 1961 anayasası ile geliştirildikten ve bu kesim toplu iş sözleşmesi ile grev hakkına kavuşturulduktan sonra, yönetim ve liderlik gerçekten güçleşmiştir. Çünkü, işçi toplumunun önemli bir kesimi bu hakları siyasî inançlar uğruna kullanmak ve değerlendirmek isteyenlerin etkisinden kurtulamamıştır. Bunlar, Demirsoy'un liderliğindeki Türk-İş kuruluşunu ellerine geçiremeyince, etraflarına toplayabildikleri işçilerle ve onların mensup oldukları sendikalarla bir karşı kuruluş meydana getirmişlerdir. 12 Mart öncesine kadar bu karşı kuruluş bir siyasî partinin paralelinde sosyalist düzeni gerçekleştirebilmeyin çabasına girişmiştir.

Erdoğan ÖRTÜLÜ

Bütün Türk işçilerinin Türk — İş çatısı altında birleşmesi ve geçmişin (kavgınlıklarının) unutularak, biraraya gelinmesi, bütün işçi kuruluşlarının işçiye hizmet amacı taşıdığı inancında olmayı tercih eden Türk — İş Yönetim Kurulunun yürekten dileği olmuştur.

Türk — İş bünyesinde temelde görüş ayrılığı değil, yöntem farklılıkları bulunduğunu tekrarlayan Yönetim Kurulu, Türk — İş'e bağlı bütün kuruluşların, sendikal disiplin içinde bulunmak sorumluluğunun yanı sıra,

demokratik kuruluşlar olarak, İşçi Hareketinin başarıya ulaştırılmasında söz sahibi olma sorumluluğu da taşıdıklarını belirtmiştir.

Yönetim Kurulu, Türk — İş'in sendika içi demokrasi ile disiplin bağdaştırılarak yönetileceğine olan inancını da bir kere daha açıklamıştır.

Türk — İş Yönetim Kurulu, büyük lider Demirsoy'un çizdiği yolda da daha ileriye gidecek olan Türk — İş'in, üzerine düşen tarihi görevi, sorumluluk duygusu içinde yerine getirmeye kararlı olduğunu, bütün Türk işçileri ve Türk ulusuna duyurur.»

Demirsoy, bana " Bu geziye yalnız çıkıyorum seni götüremem,, demişti...

Yazan : Ural YAMAÇ

(Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Başkan Vekili ve Anadolu Ajansı muhabiri Ural Yamaç'ın aşağıdaki yazısı, Anadolu Ajansı'nın 17 Ocak 1974 tarihli bülteninde yayınlanmıştır. Yazıyı aynen sunuyoruz.)

Ankara : 17 Ocak A.A. — Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy, Londra'ya tedaviye gitmeden bir gece önce, DYF-İŞ ve TCDD Genel Müdürlüğü arasında yapılan toplu sözleşme müzakerelerinde hazır bulunmuştu..

İmza töreninin yapıldığı Bulvar Palas'a oldukça geç gelen Genel Başkanımız, bizim manevi babamız Seyfi Demirsoy bir kenarda dururken yanıma geldi.

Törende hazır bulunanların çoğunun farkına varmadığı o anda, Seyfi Demirsoy bana, günlük siyasi haberleri sordu, koluma girerek kalabalığın içine doğru yürümeye başladı.

Genel Başkan Demirsoy, bu arada, «niçin törene geç geldiniz?» soruma, «yarın İngiltere'ye gidiyorum, Londra için hazırlıklarla uğraştım» diye karşılık verdi.

Sendikacılığın ötesinde bir baba-oğul, ağabey-kardeş münasebetimiz olan Demirsoy'a yarı şaka, yarı ciddi, yalnız olduğumuz zamanlar hitap ettiğim şekilde, «Baba, beni de götürsene» dedim. Aldığım cevabı şimdi daha iyi değerlendirebiliyorum. O'nun bana cevabı «geziye yalnız çıkıyorum, seni götüremem» olmuştu.

Bunu niye böyle söylediğini şimdi daha iyi anlıyorum sayın Genel Başkanım.

Ben halâ bunun bir iş gezisi olduğunu sandığımdan, «peki beni ne zaman götüreceksin?» diye ısrar ettim. O zaman iş gezisi olmadığını, tedavi için gittiğini bildirdi ve «dönüşte ilk gezide seni iyi bir yere götüreyim» diye cevap verdi.

...Ve sayın Genel Başkanım, seni dönüşünde böyle karşılayacağım hiç aklıma gelmemişti. O kadar neşeli, o kadar sakindin ki, o gece senin öleceğin, senin bir gün bizi bırakıp en uzun yolculuğa çıkacağın aklımın köşesinden bile geçmemişti.

Kısa sendikacılık hayatımda, gerek sendikacı, gerekse gazeteci olarak, Seyfi Demirsoy'la müteaddit defalar beraber olmak imkânını buldum.

YANINA OTURDUKTAN SONRA RAHATLADIM...

Hükümet üyeleri ile işçi temsilcileri arasında Devlet İstatistik Enstitüsünde bir toplantı yapıyordu. Sendikam adına toplantıya ben katılıyordum. Önce zamanın başbakanı konuşacak ve toplantı daha sonra, gizli olarak devam edecekti.

Basın mensupları dışarı çıkarıldı, gerek içeride kalan Bakanlar Kurulu üyelerinden bazıları, gerekse

ilgililer benim gazeteci olduğumu bildikleri için ikide bir yanıma geliyorlar, nazik bir dille «efendim toplantı gizlidir, lütfen dışarı çıkarmısınız?» diyorlardı. Önceleri bir kaç defa toplantıda sendikacı olarak bulunduğumu hatırlattım, fakat beni dışarı çıkarmak için gelen gidenlerin ardı arkası kesilmiyordu.

Bu arada, galiba yüksek sesle konuşmuşum, Demirsoy geriye döndü ve beni yanına çağırarak ne olduğunu sordu. Durumu kısaca anlattım. «arkamda otur, gelen olursa cevabını al» dedi ve ben de böylelikle toplantıda rahatlıkla kalabilmek imkânını buldum.

Senin yanında olmanın rahatlığını şimdi daha iyi anlıyorum sayın Genel Başkanım.

DAİMA SAKİNDİ VE BİZE DE BUNU AŞILAMAYA ÇALIŞIRDI

Bir toplu iş sözleşmesi arefesinde, işverenle aramız gittikçe gerginleşiyordu. İstanbul — Ankara arasında devamlı gidip geliyorduk ve her seferinde bir adım daha gerilemekten başka hiç bir gelişme olmuyordu.

Bunun üzerine Genel Başkan Demirsoy'un yanına gittim, hırsıyla ve biraz da üzümlerle durumu anlattım. Hiç sesini çıkarmadan dinledi. sekreterinden bir telefon konuşması istedi ve konuşmasını bitirdikten sonra, «gidin, toplu sözleşmeyi imzalayın» dedi.

Yanımdan ayrılırken de «herşey bağırıp çağırmakla olmaz. Dostluklar, nezaket ve sırasında ağırlıklar, meseleleri daha kolay halleder, sen gençsin sinirlenme, sana tavsiyem bu» dedi.

Bunu da şimdi daha iyi anlayabiliyorum sayın Genel Başkanım.

FIJ KONGRESİ VE KAHRAMAN BİR ADAM

İstanbul'da Uluslararası Gazeteciler Sendikası Federasyonu'nun 20. Genel Kurul toplantısını yapıyoruz. Sinirler gergin sıkıyönetim var. Türkiye'de basın hürriyeti olup olmadığı tartışılıyor. Kongrenin, yarım kalma ihtimali var. «Baba» geldi. Kongreyi açış konuşmasını yaptı. Bu konuşmada, herşey vardı, herkes istediği cevabı almıştı. Endişeler dağıldı ve FİJ toplantısı başarılı bir şekilde sona erdi.

Şimdi sizin ne kadar büyük olduğunuzu bir kere daha anlıyorum, sayın Genel Başkanım.

BİR AYIN İÇİNDEN

Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy'un ani ve zamansız ölümü, yurt içinde olduğu kadar yurt dışında da büyük bir üzüntü yaratmıştır.

Demirsoy, Ankara'da büyük bir törenle toprağa verilmiş ve binlerce kişi katılmıştır. Resimlerde, cenaze töreni (üstte yukarıda) ve Türk-İş Genel Merkezine gelerek açılan defteri imzalayan CHP Genel Başkanı Ecevit (altta solda) ile AP Genel Başkanı Süleyman Demirel (altta sağda) görülüyor.